

... "and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth."

— Abraham Lincoln

DRAUGAS

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN
CATHOLIC PRESS SOCIETY.
2234 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010-8011

The most influential Lithuanian Daily in America.

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

No. 35

3c a Copy

Chicago, Ill., Trečiadienis, Vasario-February 11, 1942

Kaina 3c

Vol. XXVI

KOMUNISTAI NAUDO- JASI PROGA.

Amerika bendrai su Sov. Rusija kariauja prieš Vokietijos nacius, tad J. V. Valstybės raudonieji gavalai — komunistai dabar naudojami šia proga. J. A. Valstybių vyriausybė yra nusistačiusi karo metu nevaržyti komunistų partijos ir jos vadų. Kad taip tai komunistai visais galimais būdais praplečia savo raudonąją propagandą. Markizmo doktrinas jie įneša į mokyklas, o ypač darbininkų tarpan. Miestuose ir pramonės centruose jie išlaiko nuosavus mokyklas, kuriose mokinami busimieji propagandistai ir agentai. Kai kuriais atvejais jie dedasi patrijotais, bet jie neremia šalies vyriausybės taip, kaip tai daro visi kiti gyventojai.

Church League per spaudą atsisaukia į amerikiečius patrijotus. Visus ragina būti ir neleisti komunistams įsigalėti. Nes jie skleidžia ateizmą, siekia pakirsti krikščionybę ir laisvę.

BAŽNYČIOS PAŽANGA INDIJOJE.

Japonų karo veiksmai iškėlė didelių kiličių katalikų misijoms visuose Tolimuose Rytuose, taip pat ir Olandų Indijoje, kur paskutiniiais laikais misijos žydėjo ir Kristaus Evangelija sekmin gai buvo skleidžiama.

Katalikiškam savaitrašty "Commonwealth" apie tai plačiai rašo olandų katalikų misionierius kun. P. J. M. H. Mommersteeg. Jis sako, kad Olandų Indijoje katalikų misijos didelę pažangą padarė tik 20-tam šimtmečyje. Prieš tai tenai gyvavo misijoms nepalankūs režimai.

Iki 1902 metų tose Indijose buvo tik vienas apaštališkas vikarijatas. Dabar ten yra iki 10 vikarijatų ir šešios prefektūros. Kunigų skaičius nuo 59 padaugėjo iki 599. Kunigams pagalboje yra 433 broliai ir 1,927 seserys. Nuo 1920 iki 1940 metų katalikų skaičius padaugėjo net 300 nušimčių. Misijos išlaiko daugybę pradininių, vidurinių ir aukštųjų mokyklų, taip pat ligonines ir kitas įstaigas.

NORI KARO KONGRESO.

Prezidentas Rooseveltas spaudos konferencijoje pareiškė, kad jis šiemet nesikišias į kongreso rinkimų kampaniją. Tik pageidauja, kad naujas kongresas būtų karo kongresas, kad jis remtų visus vyriausybės žygius ir užsimojimus, kad jis būtų vienybėje su vyriausybe.

Prezidentas nurodė, kad jam nesverbu kas laimės rinkimuose, demokratai ar respublikonai. Tik svarbu, kad jie būtų nusistatę visu griežtumu vykdyti karą ir jį laimėti.

Singapuro Pasidavimas Jau Netoli

Filipinuos pašauta septyni japonų orlaiviai

Washingtonas, vasario 10 d. — Karo departamentas šiandien pranešė, jog Amerikos kariuomenė Filipinuose per paskutiniąsias dvidešimt keturias valandas pašovė septynis japonų orlaivius. Tačiau savo pranešime departamentas pareiškia, jog tikimasi, kad japonai entrukus praves smarkią ofensyvą ir kariuomenės skaičius yra aiškiai japonų pusėje.

Kovos Bataan pusiasalyje per paskutiniąsias 24 valandas nebuvo nuolatinės, bet labai aršios.

Pašovė 163 Orlaivius.

Karo departamento komunikatas pareiškė, jog Filipinuose "nuo karo pradžios sunaikinta 163 japonų orlaiviai."

Japonai tebetęsia Amerikos fortų Manilos įlankoje bombardavimą. Amerikiečių artilerija japonams atsakė labai sekmingai.

Iš Hawaii apylinkės pranešama, jog Jungtinių Valstybių kariuomenės transportinį laivą Royal T. Frank nuskandino prieš torpėdų sausio 28 dieną. Igelbėta trisdešimt trys asmenys ir žuvo 29. Laivas buvo mažas ir naudojamas susisiekimui tarp salų.

Aviacija Indijoje.

Karo departamento komunikatas taip pat pareiškė, jog "Olandijos Indijoje palyginamai mažuose veiksmuose, nedidelė Amerikos kariuomenės P-40 kovos orlaivių grupė susitiko Japonijos bombanešius. Kovoje pašauta vienas japonų bombanešius."

Iš ekspedicijos visi Jungtinių Valstybių orlaiviai sugrižo.

Batavija, vasario 10d. — Olandų Indijų laivyno informacijų viršininkas pabrėžė, jog sąjungininkams nesukubus greitu laiku perimti laivyno pirmenybę Pacifike, galima tikėtis didelių sąjungininkų nuostolių.

RPTAI IR VAKARAI H

Karo viesulas slaužia Filipinuose ir Olandų Indijoje. Tuos plotus Europa vadina Tolimaisiais Rytai. Dabar Amerikos angliškos spaudos dalis tuos plotus pradėjo vadinti Tolimaisiais Vakariais.

Niekam čia į galvą neatėjo mintis, kad Europai tie plotai yra tiesiai Rytuose, o Amerikai — tiesiai Vakaruose. Tad kai kurie angliški laikraščiai ir sako, kad yra klaidinga Amerikai sekėti Europą tuo atžvilgiu. Jei iki šioliai ši klaida ignoruota, arba nepastebėta, tiek to. Dabar laikas tai atitaisyti.

Vaišinasi arbata

Amerikiečius kareivius šiaurinėj Airijoje NAAFI karinės organizacijos mergaitės vaišina arbata. Photo passed by censors.

Rusai išvijo nacius iš trijų provincijų

Maskva, vasario 10 d. — Raudonoji armija išvijo nacius iš trijų provincijų prie Maskvos, tebežygiuoja pirmyn ir vakarus, nežiūrint nacių aršaus pasipriešinimo. Besitraukdami vokiečiai padegė kiekvieną kaimą.

Pranešama, jog rusai išvijo nacius iš Maskvos, Tulos ir Ryaban provincijų ir išlaisvinę didelę dalį Kaliningo regiono.

Spaudžia Vokiečius.

Šiuo metu rusai sukoncentravę visą savo ofensyvą prieš besitraukiančius vokiečius Leningrado, Smolensko ir Ukrainos frontuose. Tačiau didžiausį progresą rusai padarę Donetso baseine, nežiūrint labai nepalankių oro sąlygų ir sniego pūgų.

Sovietų vadai pareiškia, jog Kryme vokiečiai neteko virš 40,000 kariuomenės kovose prie Sevastopolio. Pranešimai skelbia, jog nuo vasario pirmos sunaikinta du šimtai keturi vokiečių orlaiviai ir težuvė tik 49 rusų orlaiviai.

Prancūzai padeda ašies kariuomenei Libijos kovose.

Londonas, vasario 10d. — Anglijos ekonominio karo ministeriai oficialiai apkalbino Prancūziją, kuri leidusi maisto ir gasolino siuntiniams pasiekti ašies kariuomenę Afrikoje per Tunisą.

Tačiau House of Commons posėdyje jis pareiškė negalįs pasakyti ar šie reikmenys surinkti Prancūzijos šiaurės Afrikoje ar pačioje Prancūzijoje. Pasak jo, Anglijos vyriausybė labai rimtai žiūri į šiuos prancūzų žygius ir tariasi su Jungtinių Valstybių vyriausybe, kuri šiuo reikalu pravedusi tyrinėjimus Vichy.

Mac Arthur garbei

Washingtonas, vasario 10d. — Atstovų rūmai šiandien vienbalsiai nubalsavo pakeisti valstybės sostinės Conduit road gatvės vardą į Mac Arthur bulvarą. Tai padaryta "pagarbi narsų gen. Mac Arthur ir jo karių Filipinų gynimą."

Bet atstovas Rich pareiškė, jog jis tikis, kad gen. Mac Arthur geriau norėtų "turėti orlaivius ir vyrus ir ginklus, vietoj savo pagerbimo."

Prancūzijos atstovas pasitarimams su Welles

Washingtonas, vasario 10 d. — Sąryšį su pranešimais apie persiuntimą reikmenų ašies kariuomenei Afrikoje per Prancūzijos Tunisą valstybės departamentas pasitarimams atvyko Prancūzijos ambasadorius Henry Haye.

Pereitą šeštadienį posekr Welles pareiškė, jog Amerika nepareikšiu jokių protestų Vichy vyriausybei, bet pažymėjo, jog vedamas tyrinėjimas.

Washingtonas, vasario 10 d. — Senatorius Calrk pareiškė, jog karo departamentas tikisi netrukus susilaikyti iš tarptautinio Raudonojo Kryžiaus sąrašą Japonijoje sulmtųjų Amerikos piliečių.

Londonas, vasario 10 d. — Oficialiai pranešama, jog kovose Libijoje žuvo 2,908 Anglijos kariai.

Berlynas, vasario 10 d. — Berlyno radio šiandien paskelbė japonų laikraščio Nichi Nichi pranešimą, jog japonų kariuomenės vadas Malajų pusiasalyje ir Singapuro saloje šį rytą pareikalavęs, kad Singapuras pasiduotų.

Nauji japonų žygiai Indijoje

Batavija, vasario 10 d. — Šiandien japonai išlaipino daugiau kariuomenės netoli Macassar, Celebes saloje ir, sakoma, jog pradėjo naujus žygius Bandjermasin, svarbiausio pietinio Borneo pajūrio uosto linkui.

Manoma, jog šie japonų žygiai daugiausia nukreipti prieš Javą, svarbiausią olandų Indijų salą ir svarbią sąjungininkų bazę Surbają.

Laivyno Veiksmai.

Sąryšį su atakomis ant Macassaro manoma, jog Macassaro sąsiauryje buvęs ir sunkiai sužalotas japonų laivynas šiuo metu naujai perorganizuotas ir susilaukęs naujos paramos.

Olandų komunikatai praneša, jog Macassare olandų kariai, besitraukdami sunaikino visus karinius įrengimus.

Atakos Batavijoje.

Olandų komunikatas pareiškia, jog vakar dienos japonų orlaivių atakos metu Batavijoje esą padaryta nuostolių šalia esamuose aerodromuose ir esą sužeistų ir užmuštų asmenų.

Indijos radio šiandien paskelbė, jog ir šiandien Batavijoje pravesta aviacijos atakos, kurių metu japonai numetė "bombų miesto centre ir uosto apylinkėje."

Japonai reikalauja britų pasiduoti

Berlynas, vasario 10 d. — Berlyno radio šiandien paskelbė japonų laikraščio Nichi Nichi pranešimą, jog japonų kariuomenės vadas Malajų pusiasalyje ir Singapuro saloje šį rytą pareikalavęs, kad Singapuras pasiduotų.

Bazės gynėjai kovoja paskutiniąsias kovas prieš gausų priešą

Singapuro radio nutilo vakar anksti. Gausi japonų kariuomenė saloje.

Singapuras, vasario 10 d. — Singapuro kova šiandien pasiekė aukščiausio laipsnio ir patikimi sluogsniai įsitikinę, kad Singapuro likimas gali būti išspręstas iki trečiadienio vidurdienio (antradienio vidurnakties Chicago laikais).

Japonai užėmė svarbų Burmos miestą Martaban

Tokijo, vasario 10d. — Japonų radio pranešimu, Japonijos kariuomenė šiandien įžengė į Martabano uostą, kuris yra prie Salween upės žiočių Burmoje.

Martabanas yra vakarišiam Salween upės krante ir priešpriešais prieš Moulmeiną, kurį japonai paėmė prieš dešimtį dienų.

Rangoonas, vasario 10 d. — Britai pranešė, jog jų kariuomenė, ginanti rytinę Burmą, susitiko su maža priešų pajėga į šiaurę nuo Martabano, bet savo pranešime anglai nieko nesako apie japonų persikėlimą per upe.

Japonų bombanešiai apmetė bombomis geležinkelio stotį Thatone 38 mylios į šiaurvakarius nuo Martabano, kai tuo tarpu anglai bombardavo japonų pozicijas prie Paan.

Kairo, vasario 10d. — Britų žvalgai šiandien tebeveikia plačioj apylinkėj tarp Tmimi ir El Mechili, kuris yra apie penkiasdešimt mylių į vakarus nuo Tobruko, bet artimų susirėmimų neįvyko. Anglų komunikatas pareiškė, jog jau trečia diena kaip anglai laiko esamas pozicijas.

Prancūzai tariasi su japonais

Saigonas, vasario 10 d. — Japonijos radio paskelbė, jog Iwataro Uchiyama, japonų diplomatinis ministras Prancūzijos Indokinijoje šiandien konferavo su admiralu Jean Decoux, Prancūzijos generalgubernatorium Indokinijoje.

(Kiek anksčiau buvo pranešta, jog adm. Decoux tariasi su japonais dėl perleidimo Prancūzijos laivų, esančių Pacifiko uostuose, Japonijai ir per radio paskelbė Prancūzijos saloms Pacifike atsisaukimą, ragindamas jas nesipriešinti japonų invazijai).

Londonas, vasario 10d. — Informuotieji britų sluogsniai pareiškė, jog Singapure situacija yra tokia rimta, kad gali būti, jog japonams pavykę įsiveržti į miestą ir užpulti radio stotį.

Reuters žinių agentūra, kuri nuolat palaikė susisiekimą su Singapuro radio stotimi, pareiškė, jog Singapuro radio stotis nutilo 12:30 val. Londono laiku (6:30 val. ryte Chicago laiku).

Singapuras, vasario 10d. — Britai šiandien prisipažino, jog japonai be sustojimo siunčia Singapuro salon daugiau kariuomenės ir daro didelį spaudimą į apgultuosius britus, kurie buvo priversti pasitraukti.

Anglai oficialiai paskelbė, jog japonams pavyko išlaipinti daugiau kariuomenės Singapuro saloje pereitą naktį ir tuo būdu pasiekti paramą išlaipinti kariuomenei sekmadienio naktį.

Iprasta Taktika.

Japonai kovose Singapuro saloje vartoja tas pačias infiltracijos taktikas kurios Malajų pusiasalyje pakartotinai privertė anglus pasitraukti.

Visą pereitą naktį ir šį rytą vakaruose nuolat dundėjo artilerijos apšaudymas.

Kovos paastrėjo diena auštant, kai japonų bombanešių būriai pradėjo atakas ant britų pozicijų.

Italijos radio paskelbė japonų pranešimą, jog japonų kariuomenė šiuo metu esanti tik per penkias mylias nuo Singapuro vidurmesčio.

Daugiau Kariuomenės.

Anglų komunikatai paskelbė, jog pereitą naktį japonams pavykę išlaipinti saloje daugiau kariuomenės, kai tuo tarpu Vichy radio paskelbė Tokijo pranešimą, jog Singapuro saloje visi britų aerodromai esą japonų rankose.

Anksčiau jau buvo žinoma, kad Malajuose japonai turėjo 100,000 kariuomenės, kuri šiuo metu esanti sukoncentruota Malajų pietuose arba Singapuro saloje.

Perkėlimui kariuomenės per Johore sąsiaurį japonai panaudojo moderninius plieninius laivelius, kurie buvo geriausia apsauga nuo mokesnių kulkų.

Phoenix, Ariz., vasario 10 d. — Smarkaus lietaus metu netoli Hachita, N. Mex. sužudo penki pratybos orlaiviai. Žuvo du aviacijos kareiviai.

SPAUDOS APŽVALGA

NR. 2 — REDAGUOJAMAS LIETUVOS GEN.
KONSULATO NEW YORK, N. Y., 1942 M. VAS. 1 D.

Kas ta Louise Strong?

Lietuvos okupacijos 1940 m. birželio mėn. 15 d. išvakarėse ir jos pradžioje Kaune buvo sustojusi pravažiūjanti amerikietė žurnalistė Anna Louise Strong. Savo įspūdžius ji išleido brošiūroje anglų kalba. Juos baltieji lietuviai spauda reklamuvo kaip "objektingus".

Apie minimą asmenį "Who's Who in America 1940-1941" pateikia tokių žinių: ji esanti pirmo komunistinio laikraščio "Moscow Daily News" Sovietuose 1930 m. organizatorė. Ji 1932 m. ištėkėjusi už Maskvoje gyve nandžio Joel Shubin. Jos knyga "The First Time in History", išleista 1924 m. įvadą parašė Trockis. Panašios krypties knygų ji yra parašiusi visą eilę.

II. LENKŲ SPAUDA

Rytų Prūsija ir Lenkija

Nors karo galo dar toli gražu nematyti, bet lenkų spauda jau dabar sprendžia, kas turi tekti jai ateityj.

Taip "Nowy Swiat" skiltyse (sausio 9 d.) žymus žurnalistas Ignacy Matuszewski reikalauja Rytprūsį įjungti į Lenkiją su pataloms Lietuvos naudai.

"Przewodnik Katolicki" (savaitraštis New Britain, Conn.) sausio 16 d. paskelbė Mariar Ostoją ilgą straipsnį, "Rytų Prūsai turi

II. Marijonų misijos

1. Worcester, Mass. — Aušros Vartų parap. bažnyčioje — nuo vasario 22 d. iki kovo 1 d. — kun. Jonas Jančius, M.I.C.

2. Lawrence, Mass. — Šv. Pranciškaus parap. bažnyčioje — nuo vasario 28 d. iki kovo 1 d. — kun. Juozas Vaskevičius, M.I.C.

3. Lawrence, Mass. — Šv. Pranciškaus parap. bažnyčioje — (jaunimui) nuo kovo 2 d. iki kovo 8 d. — kun. Jonas Saulys, M.I.C.

4. Athol, Mass. — Šv. Pranciškaus parap. bažnyčioje — nuo kovo 8 d. iki kovo 15 d. — kun. Juozas Vaskevičius, M.I.C.

5. Pittston, Pa. — Šv. Kazimiero parap. bažnyčioje — nuo kovo 15 d. iki 17 d. — kun. P. Malinauskas, M.I.C.

6. Roseland, Chicago, Ill. — Visų šventųjų parap. bažnyčioje — nuo kovo 16 d. iki 22 d. (jaunimui) — kun. Antanas Mažukna, M.I.C.

7. Norwood, Mass. — Šv. Jurgio parap. bažnyčioje — nuo kovo 16 d. iki 22 d. — kun. Kazimieras Rėklaitis, M.I.C.

Jei kuris DD. GG. kun. klebonų norėtų pasinaudoti TT. Marijonų patarnavimu, prašomė kreiptis į žemiau pasirašiusį šiuo adresu: 2327 West 23rd Place, Chicago, Illinois.

Kun. K. Rėklaitis, M.I.C., Provincijolas.

priklausyti Lenkijai". Autorius nurodo, jog jau po didžiojo 1914-1918 metų karo Taikos Konferencijoje Romanas Dmowski reikalavo R. Prūsiją atiduoti Lenkijai. Išimti jis darė dėl kelių sričių, kurios turėtų tekti Lietuvai.

Tas pats Ignacy Matuszewski grįžta prie to klausimo, ir "Nowy Swiat" skiltyse per du numerius sausio 16 ir 17 d. motyvuoja savo nuomonę. Tas straipsnis užvardintas "Baltyk". Autoriaus nuomone, visų demokratinių šalių pacifistai didele dalimi neša kaltę už tą, kad dabar liejasi kraujas. Jie protestavo dėl kiekvienos armijos, kurią jų šalis norėjo įsigyti apsigynimo tikslams. Versalio sutartis nuvokė Vokietiją ant po pierio. Tikrumoje Vokietija gerokai sustiprėjo, nes ji, išnaudodama savo geografinę padėtį, pavertė Baltijos jūrą savo "privatinu" ežeru. Praskandama Kiel'o kanalą, ji, net jei nepastatytų nei vieno naujo karo laivo, padvigubino savo jūrų jėgas — ji gali vienkartinai valdyti Baltijos jūrą ir kovoti Atlante. Tas kanalas Vokietijai reikšė daug daugiau nei Panamos kanalas J. A. Valstybėms.

Galutina autoriaus išvada: jei laimėjus šį karą norima pasauliui grąžinti tikrą taiką, tenka nuginkluoti Vokietiją ne ant popieriaus nustatant skaičių kareivių, ir armijų, bet geografiniai — strateginiai, būtent: kada tai užgrobto mūšiu ir lietuvių žemės, iš kurių susideda Rytprūsai, turi grįžti Lenkijai ir Lietuvai. Kiel'o kanalą turi valdyti Anglija viena ar drauge su sąjungininkais ir pagaliaus, Pranciškaus rubežiai turi siekti Reina.

Lenkija prie Baltijos

"Nowy Swiat" vasario 4 d. įdėjo ištrauką iš "New Leaders Trevor", kuris rašo: "Iš Washingtono pranešama, kad J. A. Valstybės nesutinka su Edeno ir Stalino sutarties sąlygomis. Sestinei (Washingtonui) nepatinka Sovietams hegemonijos pripažinimas Baltijos kraštuose, nes J. A. V. niekuomet nepripažino Rusijos šių kraštų okupacijos. Tas nedviprasmiškai duota suprasti ambasadoriui Litvinovui, kuris vienok remiamas Anglijos. Lenkijos vyriausybė su dideliu atydomu stebi šią padėtį, nes Prypečio balos, galbūt, yra tik balos, bet lenkams jos yra tėviškės. Sovietai numato, kad Vašingtoną įtikinti ilgai užtruks, o Molotovas tol nevyks į Londoną, kol J. A. V. nepripažins Sovietų sąlygų".

"Nowy Swiat" redaktorius P. Yolles nuo savęs pridėda: "Atrodo, kad Lietuva, Latvija ir Estija, sužinojusios apie Sovietų taikos sąlygas užprotestavo Vašingtono ir išgavo State Departamento paramą. Pirmininkas Sikorski, atvykęs į J. A. V. drauge su Užsienų Reikalų Ministru Raczynski, jie priėjo prisidėti prie Baltijos kraštų bloko, akcija prieš Sovietų reikalavimus. Situacija mums yra kiek sunkesnė, nes Anglija remia Sovietus, o mes jiems nuolat tikro reklamacijąs."

Lenkija privalo bendradarbiauti su Lietuva, Latvija ir Estija, nes šie kraštai istoriniai ir politiniai randa sielą su šiais kraštais. Lenkija po karo bus didžiausiu kraštu prie Baltijos ir Lenkijai teks vadovauti janti rolė šioje Europos dalyje.

Rusija, kaip matyti, taip pat siekia dominuojančios rolės prie Baltijos. Ta rolė jai gali atitekti tik Lenkijos sąskaiton.

Jei mes tą prileisime, iš anksto susilpninsim ateities perspektyvas. Jei nepadarysime to šiandien, juo labiau sunkiau tas bus rytoj. Ant kiek mes apsisime Baltijos šalis šiandien — nustosime jų prielankumo ir bendradarbiavimo.

Štai kas mūsų laukia Vašingtone.

Mūsų pastangos todėl privalo eiti šiton sustiprinto bendradarbiavimo kryptin, ištempto su Lietuva, Latvija ir Estija, ir tos didelės roles prie Baltijos paruošime, ir jau šiandien mūsų pretenzijų dėl Rytprūsų iškelimo ir propagandos. Vokietijos "Drang nach Osten" eina ne tik per lenkų žemes, bet ir per lenkų jūrą".

III. KNYGŲ APŽVALGA

Ivykiai prieš Lietuvos okupaciją.

1941 metais Alfred A. Knopf leidykla išleido Frederick L. Schuman 600 puslapių knygą "Night Over Europe" (The Diplomacy of Nemesis 1939-1940), kurioje nagrinėjamos prieštastys, privedusios prie demokratijos žlugimo ir cazarizmo įsigalėjimo Europoje. Aprašomas laikotarpis apima pastaruosius prieškarinius metus ir antro pasaulinio karo pradžią. Knygoje yra daug aktualių citatų ir svarbesnių diplomatinų dokumentų ištraukų.

Nors Lietuva ir kitos Baltijos valstybės minimos keletais kitais atvejais, bet apie Baltijos valstybių likimą kalbama specialiam skyrelyje "Rytų Kraštai" (Eastlands).

Autorius sako, kad nors ir nežinomos derybų smulkmenos tarp Berlyno ir Maskvos dėl Baltijos valstybių, kurias vokiečiai esą skaito savo "gyvenimo erdve" (Lebensraum) dar nuo kryžiuočių laikų, vis tik vėlesni įvykiai atidengė tų susitarimų užkulius.

O tie įvykiai, kaip autorius juos atpasakoja, būvę tokie. "1939 m. rugsėjo 18 dieną internuotasis lenkų povandeninis laivas "Orzel" pabėgo iš Talino. Maskva protestavo ir įsakė išieškoti Estijos pakraščius vandenin. Atsakinę Estijos pareigūnai atšpausimai ir aiškinimai buvo atmesti kaip neganetini.

"Rugsėjo 26 d. Maskvos radijas paskelbė "kadangi paaiškinimai dėl Estijos internuoto lenkų laivo dingimo buvo rasti nepatenkinamais, yra pradėtos derybos reikalingoms priemonėms Sovietų vandeniu saugumui užtikrinti" prieš diversinius aktus Baltijos vandenyse besislapstančių svetimų povandeninių laivų. Maskva paskelbė, kad vienas Sovietų garlaivis buvo paskandintas Suomijos įlankoj ir viešas užpultas. Vėliau pasirodė, kad Maskva įteikė Estijai ultimatumą ir kad ši mažoji respublika nusileido. 1939 m. rugsėjo 28 d. buvo pasirašyta savitarpio pagalbos sutartis.

"Sekant iš eilės Latvija buvo pakviesta pasiųsti delegaciją į Kremlių. Užsienų reikalų ministeris Wilhelm Munters spalio 2 d. atvyko į Maskvą ir konferavo su Stalinu, Molotovu ir Potiomkinu. Sekančią dieną atvyko Lietuvos užsienų reikalų ministeris Juozas Urbšys, o spalio 5 dieną Latvija pasirašė si pagalbos sutartį".

Toliau autorius nurodo, kad trim dienom praėjus po Latvijos pasirašymo, vadinamas, spalio 8 d., vedamasis "Izvestijoj" su pritarimu citavo Bernard Shaw kvietimą taikai ir šitaip komentavo dėl Hitlerio spalio 6 d. kalbos: "...Net ir aklas dabar gali matyti, kad Lenkijos valstybė nebegali būti atstatyta savo pirmąsio formoj teritorijoj. Tuo tarpu Anglija ir Prancūzija tebeveda karą prieš Vokietiją už Lenkijos atstatymą. Todėl ir karo tęsimas negali nieku būti pateisinamas ir sudaro nereikalingas žudynes. Karo užbaigimas tarnautų visų šalių ir tautų interesams..."

"Hitlerizmo sunaikinimas" yra paskelbtas kaip pagrindinis tikslas. Kova prieš hitlerizmo idealogiją — taip britų ir prancūzų politikai dabar apibūdina karo tikslus...

Kiekvienas turi teisę išreikšti savo pažiūras vienos ar kitos idealogijos atžvilgiu, jis gali ją ginti ar atmesti. Bet naikinimas tautos už tą, kad kam tai nepatinka tam tikros pažiūros ir idealogija, yra kvailas ir absurdiškas žiaurumas. Tas meta mus atgal į tamsiųjų viduramžių religinių karų epochą už išnaikinimą eretikų ir atskalūnų.

...Idealogijos negalima sunaikinti ugnimi ir kardu. Galima toleruoti ar neapkęsti hitlerizmo, taip kaip ir kiekvieną kitą politinę sistemą. Tai yra skonio dalykas. Bet vesti karą už "Hitlerizmo sunaikinimą" reiškia vykdyti kriminalinę kvailystę politikoje..."

Toliau autorius prieina prie Lietuvos-Sovietų Rusijos santykių nušvietimo tuo, jau ir po "savitarpio pagalbos sutarties" pasirašymo. Ir pačios sutarties svarbesnieji paragrafai pacituoti, o taip pat pažymėta, kad visos trys Baltijos valstybės turėjo ilgąmetes nepuolimo sutartis su Sovietų Rusija. Nežiūrint į tai, Sovietų Rusija privertė jas pasirašyti naujas sutartis ir išiešti raudonosios armijos garnizonus. Naujosios sutartyse buvo pabrėžta "nesikišimo į vidaus reikalus" principas, bet kaip žinoma, ir tas buvo sulaužytas.

Jei žmogus mandagus, tai nemandagausias stengiasi mandagiai su juo apseiti.

ADVOKATAI

WHITNEY E. TARUTIS

ADVOKATAS
CENTRINIS OFISAS:
3133 SO. HALSTED ST.
(Lietuvių Auditorijoje)
VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos
vak. val.
Tel. CALumet 6577
134 NO. LA SALLE ST.,
Room 2014 Tel. State 7573

Būkite malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas leidami išaminti jas moderniaisiais metodais, kurie regėjimo mokslas gali suteikti.

Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18-tas
Telefonas CANal 6622 — Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Tred. ir Ned. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

LIETUVIS DAKTARAS OPTOMETRISTAS

Pritalkina akinius atsakomai už prieinamą kainą.

JOS F. BUDRIK KRAUTUVEJE

3241 So. Halsted St.

Telefonas: Calumet 4591

DEL RADIO PATAISYMO PASAUKITE: YARDS 3088

AMERIKOS LIETUVŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 9968 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.
2423 West Marquette Rd.

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1930

Tel. YARds 5921.

Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIUNAS

DANTISTAS
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet, 1-4 ir 6:30-8:30 vakare

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANal 2345
Ofiso val.: 2-4 ir 7-9
Seređoj pagal sutartį.
Res.: 7004 So. Fairfield Avenue
Res. tel.: HEMlock 3150

Tel. YARds 2246

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.
Seređoj pagal sutartį.

Telefonas: HEMlock 5849

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val. Vak 7 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

Telefonas CANal 4796

DR. PETER J. BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1913 So. Halsted St.
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.
Sekmadieniais taipgi pagal sutartį.
Res. telefonas SEEley 0434.

Tel. Cicero 1484

DR. S. R. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare.
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2421

Rez. Tel. LAFayette 0094

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Jeigu Neatsiliepa —
Sauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8:30 vak.
Trečiadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Nedėliomis Pagal Susitarimą

Skaitykite Katalikišką Spaudą

Remkite Tuos Biznierių, Kurie Garsina
Savo Biznius "Drauge"

Tel. CANal 6122

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Tel. KEEPublic 7888

Ofiso tel. VIRginia 0088
Residencijos tel.: SEEley 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Tel. CANal 0267

Res. tel.: PROspect 6859

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARds 3146

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Valandos: 11-12; 2-4 ir 6:30-8:30
Pirmadieniais tik 2-4
Šventadieniais 11-12.

Tel. CANal 5969

DR. WALTER J. PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija:
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
Nuo 7 iki 8:30 val. vakarais
ANTRAS OFISAS
2017 So. Western Ave.
Tel. CANal 7171
Nuo 8 val. ryto iki 5 val. kasdien

Ofiso Tel. VIRginia 1886

DR. AL. RACKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1853 West 35th Street

LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Tred. ir Sekm. tik susitarus

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)

Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekm. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Avenue
Tel. YARds 0994
Res. tel. PLaza 3200

VALANDOS:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną.

TELEFONAI:
Office — HEMlock 5524
Emergency — call MIDway 0001
Res. — HEMlock 1643.

DR. ALBERT J. VALIBUS

PHYSICIAN AND SURGEON
OFISO VALANDOS:
Nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 v. vak.
2408 West 63rd Street

Ofiso ir Res. Tel.: LAFayette 7020

DR. STANLEY NAIKELIS

PHYSICIAN and SURGEON
3343 So. Halsted Street
OFISO VALANDOS:
Kasdien, išskyrus Sekmadienius —
nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki
8:30 val. vakarais.
Sedmadieniais pagal susitarimą.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

JAUNIMAS

SODALITY NEWS

Brighton Park: — „It's on! What, you ask? Why, the annual membership drive — only this year it's going to be bigger and better than ever before.

...The drive began on February 3rd and will end on March 3rd. A tea will be held in the parish center for the Sodalists and future members on Sunday afternoon, February 22nd. Besides refreshments, entertainment will be furnished by the glee club and drama groups. It'll be a grand time to get the gang together for an afternoon of complete relaxation and fun. Can you take a hint, huh?

Everything happens at once! — For example, outside of the membership drive scheduled for this month, the Sodalists are also planning a tribute to the men of the parish who are in the armed forces. As yet, no definite program has been arranged, but the names of such parishioners will be placed in a conspicuous place until a special service can be arranged to honor them.

...Buck privates, gobs, leathernecks, and anyone else you may care to include under the title of "Service-men", are going to be furnished with scrapbooks of cartoons, books, magazines, candy, games, etc. Yes, Sir! The Publicity committee is seeing to it that the boys who visit the National Catholic Service Men's Center are not overlooked in any way. So far, the outlook is exceptionally bright, and a deluge of these things are expected. But, then, isn't that always the way we can expect things of the Sodalists?

Getting personal

Ruth Brazauskas and Violet Zilinskas, who have become strangers more or less, have promised to attend the next Sodality meeting. We'll be looking for you girls — and, why not bring down the girl friends? The more the merrier!!!

...Eve Radovick's dreams are finally being realized. Confidentially, Eve's been simply krazy about the Navy for years, but it seems the Army always had priority upon her affections. Recently, however, one gob was able to break through the throng of soldiers that surround the Radovick domain, and is really making noticeable progress. In fact, be sure to see the Navy ring Eve is sporting.

...Off the record! when Dale Vaitkus asked for the floor, Prefect Irene Pakeltis recognized her by saying, "Madam Chairman". It seems the phrase has become a habit with Irene. Goodness knows, she used it a-plenty last year!

...Well, I guess I'd better cut this prattle short before I put too much pressure on this trusty typewriter. Come to think of it, the type writers might find themselves in the same predicament that the tires are in, so I'd better go easy.

...Be seen' you next week, I'm afraid... Gabby

Attention Please!

The Knights of Lithuania Brighton Park Council 36 extend their invitation to you and your friends to be present at their "A Lithuanian Night" Pre-Lenten Dance, Tuesday Evening, February 17th, at the Immaculate Conception Parish Center, 44th Street and California Avenue.

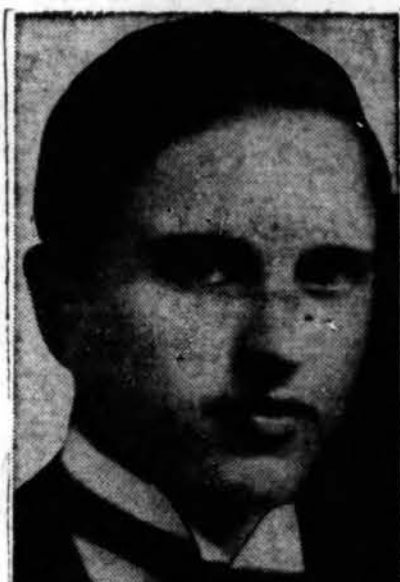
Yes, John Pilitauskas and his boys will make their debut amongst the Lithuanian Young Folks... then John Brazauskas, the chairman of this "something different affair" promises a very entertaining program, plus a lot of fun and still more dancing.

You, your "best" girl and your friends will really have a party! The tickets are only twenty five cents (25c.) per person, including tax. Won't you come? Anele

Our First Casualty!

Last week Lithuanian Americans of Chicago received news of their first casualty. Yes, one of our own has died defending "our way of life".

Pvt. First Class Peter P. Kaminskas, of Company K,

P. P. KAMINSKAS
Lost Fighting Japs.

Thirty-first Infantry, died January 23rd., 1942. News dispatches reported Pvt. Peter P. Kaminskas to have lost his life while defending the Philippines with the McArthur forces.

January 23rd., was an eventful day in the Philippines. News dispatches for that day report that the fighting was the fiercest in the Bataan area and that the McArthur forces fought off the Japs for some twenty four hours.

We are in the fight

The Lithuanian American boys of Chicago and America are really in the fight and doing their duty for the ideals of the land their fathers adopted. It certainly gives each and everyone of us a thrill to know we are really in the fight and taking part in the victories being won "somewhere in the Philippines or Hawaii or the Pacific".

The first of our friends has died. He will not be the last one, because so many hundreds of our brothers, husbands, and friends are giving all they have of their strong, husky bodies, of their clear minds and exceptional talents for their country.

Pvt. First Class Peter P. Kaminskas was the first to die in this latest of World Wars and may his death be a symbol of the patriotism all young Lithuanian Americans in this country.

We wish to express our sincere condolences to Pvt. Peter P. Kaminskas' parents and family, upon the death of their son. May his heroic death and grand patriotism be ever a consolation to you in this hour of sorrow.

Mokslas be tikėjimo — tai knyga, kurios nuplėsta pradžia ir pabaiga. Gaume

Where will you be February 15, 1942

Lithuania's Independence Day will be celebrated this year on February 15th, at the Ashland Boulevard Auditorium. Every patriotic Lithuanian will be present to participate in the ceremonies commemorating the liberation of his brother and the country of his father.

Mayor Edward J. Kelly will be present to deliver the city's greeting to our people. Other speakers will include members of the United States forces and the Red Cross. Our own Lithuanian choirs and speakers will round out the Sunday afternoon's spirited program.

This year, as never before, Lithuanian youth is also taking an active part in the commemoration. With the serious phases of life confronting the younger generation on all sides, it too realizes the importance of these demonstrations of unity and good will. We urge every young Lithuanian to be present this Sunday afternoon at the Ashland Auditorium, to help the cause of America for offense and defense and to remember Lithuania.

Youth Committee-KJS

Lithuanian lecture tomorrow

"The Reestablishment of the Lithuanian State"

The regular Seminar in Lithuanistics, sponsored by the Lithuanian Cultural Institute, will be held tomorrow evening, Thursday, February 12, at the Marquette Park K. of L. headquarters, 6825 So. Western Avenue, 8:00 P. M.

Prof. Pakštas, selecting a theme appropriate to the approaching Lithuanian Independence Day anniversary, will lecture on "The Reestablishment of the Lithuanian State". An informal discussion will follow the lecture.

Everybody interested in Lithuanian history is invited to attend this interesting lecture. There is no admission charge. XX

News to the foreign born

According to a report from Washington, all enemy aliens in seven Western States are ordered to apply for special identification certificates between February 2nd and 7th. Nationals of these three countries residing elsewhere in the U. S. must apply for identification certificates between Feb. 9th and 28th. All aliens are requested to report changes of address.

What are the reasons for failure of the foreign born to become citizens? Is it failure to remember date of arrival, name of steamer, port of departure, port of entry or name of steamship company.

The Transatlantic Steamship Arrivals of 246 Fifth Avenue, New York City have issued a yearly booklet indicating dates, names and also arrivals of steamers ports of entry and departure during the years of 1899 to 1929 inclusive. You should get a copy now as the supply is limited.

Kai kaukė sulietas į patrankas varis, suskambėjo serafiškas varpelis

Pasaulis garbino jėgą ir pinigą ir šiandieną kenčia didelį sukrėtimą ir didelę krizę. Daugelyje jaučiamas ilgesys ko nors gilesnio, kilnesnio. Mes lietuviai galime pasidžiaugti nauju įnašu į mūsų sielos kultūrą — pasirodymu naujo religinio laikraščio — "Šv. Pranciškaus Varpelio."

Turime pasidžiaugti gabais, jauno pranciškono tėvo Just. Vaškio energija. Jis sumaniai redagavo religinį laikraštį Lietuvoje. Pakėlė sunkų likimą — žmo gaus ištremto iš savo tėvynės, pagyveno ir bombarduojamame Berlyne ir visų tų audrų nepalaužtas pradėjo gražų spaudos švietimo darbą.

Jau pasirodė antras "Šv. Pr. Varpelio" numeris. Gausu įdomių straipsnelių, žinių iš pasaulio ir Lietuvos relig. gyvenimo, dvasinio gyvenimo patarimų, iliustracijų.

Sugebėta sutraukti ir visa eilė žinomų bendradarbių. Laikraščio redagavime jaučiamas gyvumas — ieškoma vis ko naujo, norima vis ką daugiau duoti. Nėra to sustingimo, kurs užduosina daugelį religinių leidinių.

Gražu, kad jaunimo skyriuje ieškoma būdų duoti

ką nors mūsų jaunųjų sielų kultūrai.

Sveikindami naują lietuvišką leidinį linkime išsėsti, nesustingti, pasilikti višada gyvu, šviežiu, idomiu J. Pr.

JOS ESATE KVIEČIAM ATSLANKYTI Į MŪSŲ SPECIALIŲ IŠPARDAVIMŲ SEKANČIŲ MUZIKOS INSTRUMENTŲ

Didelių Barabanų, mažų Barabanų, "Tunable Tom Toms" pritakomai prie visokių Barabanų setų, grotti pedaliniai "Cymbols" ir "Cymbol Holders" kur tik reikalingi, "Hi-Boy after beat Pedals" benams ir orkestrams, Trubos, Klarinetai, Saxaphonai, Trombonai "standard" išdirbsčių, Smuikų, Cellos, Strūninių Basų, Gultarai, Banjos, strūnų, ir "cases", "mouth pieces", "mute reeds", ir muzikos stoviklės. Pilnas pasirinkimas smulkios amielės ir "cases". Patalsome ir atnaujiname visokių išdirbsčių fonografas ar jų dals.

A. B. C. DRUMMERS SERVICE
914 Maxwell Street, Chicago

1942 FEBRUARY SALE

Kam reikalinga pirkti namų reikmenų, tai pats laikas pirkti dabar, nes dar yra didelis pasirinkimas ir kainos prieinamos. Gi vėliau, nežinome, gal ir už pinigus nebus galima gauti.

Radios, elektrikiniai šaldytuvai, skalbiamos mašinos, elektrikiniai dulkių valytuvai, rašomos mašinės, rankiniai laikrodėliai, auksinės plunksnos, akiniai ir sidabriniai daiktai dar galima gauti pas Budriką.

O iš rakandų pasiūlome gražius parlor setus, miegamą kambario setus, dinetes, karpetus, lovų matracus, pečius, gėsimus, elektrinius, anglinius ir aliejinus — visokių dar galima gauti.

Pirkdami dabar pas Budriką daug sutaupysite. Galite pirkti ir lengvomis išmokėjimo sąlygomis.

Jos. F. Budrik, Inc.

Furniture House

3241 SO. HALSTED ST.

ir

3409 SO. HALSTED ST.

Tel. YARDs 3088

Budriko radio programos būna: sekmdieniais iš WCFL—1000 kil. radio stoties, 5:30 val. vak. Chicago laiku ir ketvirtadieniais iš WHFC—1450 kil. radio stoties 7 val. vak.

FOR VICTORY

BUY
UNITED
STATES
DEFENSE
BONDS
STAMPS

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybės: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienis numeris — 3c. Skelbimų kainos priklauso nuo pareikalavimų.

Bendradarbiai ir korespondentams raštų negražiname, jei nepašaloma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prištus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožūnos. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinele), paliekant didelius tarpus pataisytiems, ir vengiant polemikos ar asmenišku. Pasenusios korespondencijos laikraštini neduodamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Japoniją užgulė karo sunkumai

Japonija jau kuris laikas veda karą su kinais. Japonų karas su kinais daug kaštavo ir dabar kaštuoja. Jau japonų karas su kinais daug buvo įnešęs ekonominių sunkumų į japonų gyvenimą. Bet, va, pereitais metais, gruodžio mėnesį, japonai užpuolė Jungtinių Amerikos Valstybių salas. Dabar japonams karas dar sunkesnis ir žmonės jaučia dar didesnius ekonominio gyvenimo sunkumus.

Japonai, jau dėl karo su kinais, pradėjo net savo degtųkus daryti trumpesnius, kad tik kiek nors karui sutauptų medžiagos. Orandžis Japonijoje kaštuoja doleris. Kiaušinių, sviesto, net bulvių — jaučiamas didelis trūkumas.

Japonijoje viešbučiuose panaikinti šokiai. Tokijo mieste, turinčiame 6,250,000 gyventojų, uždarytos šokių salės. Šokių mėgėjai turi daugiau galvoti apie karą, negu šokius.

Karas su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis japonams dar daugiau rūpesčių atnešė. Dabar japonas negalės gauti ryžių kiek nori, o tik galės gauti kiekvienas žmogus per mėnesį 35 saujas ryžių. O ryžiai japonų yra mėgiamiausias maistas.

Kitas japonų rūpestis, tai mokesčių padidėjimas ir pragyvenimo pabrangimas, o uždarius, galima sakyti, menkas. Japonas darbininkas per metus neuždirba daugiau, kaip 103 dolerius, o bonus turi pirkti, nes ateina policininkas ir pasiūlo už kiek kiekvienas šeimos narys turi nusipirkti bonų. Nuo policininko patarimų sunku išsisukti.

Nors japonai moka susivaržyti ir palenkti savo asmeniškus interesus karo reikalams, bet, vis dėl to, spekuliacija smarkiai eina juodojo biržoje ir užtat tokie žmonės sulaukia smarkių bausmių.

Nežiūrint, kad Japonijoje ir sunkus ekonominis gyvenimas, bet japonai vis dar moka taupiai ir susivaržusiai gyventi. Visa tai vyksta ne iš noro, nes kitaip negalima.

Šiandien Jungtinės Amerikos Valstybės yra kare. Pas mus dar beveik neįsivaizduojamas ekonominio gyvenimo sunkumas. Bet vis dėlto karas reikalauja ir iš mūsų daugiau pasiaukojimo ir susivaržymų, kad laisvu ir sąmoningu pasiaukojimu galėtume kuo daugiausiai prisidėti prie mūsų krašto pergalės ir didžiųjų laimėjimų.

Niekas taip nesilpnina karo fronto, kaip žmonių ištižimas ir nemokėjimas gyventi karo sąlygas.

Visas mūsų gyvenimas ir darbas turi būti palenktas mūsų krašto didžiajai pergalei. Dabar ne laikas pramuštgalviškai veržtis į good time, bet svarbiausias dalykas galvoti ir dirbti, kad visos jėgos būtų pajungtos Jungt. Amerikos Valstybių pergalei. Kai ateis didžioji pergalės diena, tada galėsime turėti ir good time, o dabar geriausias good time, tai dalyvauti savo krašto gynimo reikaluose.

Vasario šešioliktoji diena

Chicagoje, Ashland Blvd. Auditorijoje, vasario 15 d. 2 val. po pietų, įvyksta iškilmingas Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dienos minėjimas; tą dieną bus gyva demonstracija pareikšti, kad visa lietuvių tauta eina su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis už demokratiją laimėjimus ir šios dienos gautas pelnas skiriamas Amerikos Raudonajam Kryžiui. Tat visi toje garbingoje demonstracijoje dalyvaukime, paremkime Jungtinių Amerikos Valstybių pergalę, tuo pačiu prisidėsime ir prie pavergtųjų tautų išlaisvinimo.

Tenka laukti suvažiavimo

Lietuvos piliečiai jau susiorganizavo. Chicagoje, Ill., New Yorke, Clevelande susikūrė Lietuvos Piliečių Sąjungos skyriai.

Lietuvos Piliečių Sąjungos, Chicagos skyrius, vasario 7 d. turėjo narių susirinkimą, kuriame buvo išrinkti delegatai į visuotiną Lietuvos piliečių skyrių suvažiavimą, kuriame bus priimti bendri sąjungai įstatai, nustatytos darbo gairės ir išrinkta Vyriausioji Taryba. Tat dabar tenka laukti visuotinio Lietuvos Piliečių Sąjungos skyrių suvažiavimo.

"Amerika" vasario 6 d. savo turiningame ir objektyviame straipsnyje iškėlė sveikų minčių apie Lietuvos piliečių organizacijos uždavinius. Vedamajame straipsny sakoma, kad Lietuvos piliečiai turės aktingiau įsitraukti į lietuviškos ateities, lietuviškosios veiklos kūrybos propagandą darba, sueiti į kontaktą ir darnų veikimą su Amerikos lietuvių organizacijomis ir greta kitų organizacijų, Lietuvos Piliečių Sąjunga turės sueiti į kontaktą ir su panašiais kitų tautų sąjūdžiais. Taip pat Lietuvos Piliečių Sąjunga turės dėti visas pastangas prasimušti į didžiąją oponiją, išnaudojant visas progas praversti duris Lietuvos balsui, laisvų lietuvių nusistatymui, išsiaiškinimui į ten, kur formuojama toji pasaulio opinija — į Amerikos spaudą, į Amerikos įtakingus sluoksnius.

"Amerika" aiškiai pabrėžia, kad Lietuvos Piliečių Sąjunga laukia pats pagrindinis dalykas — planų nustatymas Lietuvos atečiai ir sudarymas organų, kurie kitų valstybių akyse turėtų valstybinio oficialumo galios. "Amerika" sako: "Ar tai vyriausybės, ar tai kito atsakingo organo sudarymas neturi iškristi iš ateities planų". Toliau laikraštis pastebi, kad atsakingų organų planavimas turėtų eiti glaudžiam kontaktą su dabar čia esančiomis Lietuvos institucijomis.

Pavasari bus smarki ofensyva

Eina smarkios kovos tarp nacių ir bolševikų. Tačiau nė viena pusė nelaimi to, ko norėtų.

Sugrįžęs iš Maskvos į Londoną buvęs anglų ambasadorius Gripps, paklaustas apie būsimų karo veiksmų perspektyvas, pareiškė, jei Anglija ir Jungtinės Amerikos Valstybės tuojau ir skubiai neprisiųs žymios pagalbos, tai vargiai vieni rusai bolševikai galėsiai atsilaikyti prieš artimą vokiečių pavasarį ofensyvą, kuri jie su nepaprastu metodingumu ir visu kruopštumu ruošia.

Taip pat Cripps pažymi, kad rusams bolševikams nepatinka, kad didžiosios demokratijos, anot sovietų, neprezeuoja galutinę karo tikslų.

Kaip žinoma, bolševikai reikalauja sau pripažinti pergalės atveju Pabaltijos valstybes ir Rumunijos Besarabiją, gi sujungtos laisvos tautos, paskelbusios Atlanto čarterį ir garantavusios laisvę ir nepriklausomybę kiekvienai tautai, nesutinka su Sovietų Rusijos nepagrįstomis pretenzijomis.

Paiškes bolševikų kreiva politika

Sovietų Rusija dabar veda karą ne tam, kad laimėtų demokratijos, kad žmoniškumas viešpatuotų, bet tam, kad apgintų Stalino diktatūrą. Juk tai aiškiai rodo faktai. Kada Jungtinės Amerikos Valstybės kariauja su užpuoliku — Japonija, tai rusai bolševikai su japonais bičiuliuojasi. Tur būt, todėl Jungtinės Amerikos Valstybės ir Britanija sovietų Rusijos nepakvietė į vyriausiąją jungtinių tautų karo vadovybę. Į šią tarybą yra pakviesti kiniečiai, olandai, australai ir zelandai.

Laikui bėgant dar labiau išryškės rusų bolševikų veidas ir jų kreiva politika.

Ką rašo kiti laikraščiai

Jaunimo reikalai. — Lietuvos Piliečių Sąjunga.

"Amerika" š. m. vasario 6 d. įsidėjo vieno jaunuolio laiško ištrauką. Šitame laiške jaunuolis iš Jungtinių Amerikos Valstybių armijos rašo, kad "mūsų brigadoje yra vienas pulkas, kurį sudaro du trečdaliai lenkų kilmės jaunuolių. Jų pavardės grynai lenkiškos ir tarpusavy dažnai kalbasi lenkiškai. Važiuojant traukiniu iš vienos vietos į kitą, visiems kariams buvo išdalinta dėžutė su 50 cigarečių ir su užrašu: "With compliments to Polish boys in service" nuo kažkokios lenkų organizacijos, kurios vardo neprisimenu. Mane labai stebino toks lenkiško jaunimo U. S. kariuomenėje prisiminimas — žinoma, tas nestumia tų jaunuolių nuo lenkų, bet priduoja garbės ir noro būti lenku.

"Kodėl mūsų lietuviai visuomet verkia ir dejuoja, kad mūsų jaunimas ištautėja, nenori prisipažinti lietuviams ir t.t.? Vienas atsakymas — nededa pastangų palaikyti tą jaunimą prie savų organizacijų ir draugijų".

Mes čia pacitavome jaunuolio laiško ištrauką, kuris yra gimęs Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir kuris gyvai yra pasilgęs savųjų.

Iškiliųjų mums reikėtų labiau susirūpinti jaunimu

("Draugas", 1917 m. vasario 11 d.)

Skandinavija neprisidant... Pranešama, kad Švedijos, Norvegijos, Danijos ir Olandijos vyriausybės negalinčios prisidėti prie Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento Wilsono žingsnių prieš Vokietiją.

Uždaromi Brazilijos uostai... Vyriausybės parėdymu kas naktis uždaroma visi Brazilijos uostai, saugojama, kad į uostus kas neįplauktų ir neišplauktų.

Baltimore. Šiomis dienomis Baltimorėje įvyko Bulotos ir kompanijos prakalbos tikslas yra dergti tas draugijas, kurios daugiausia rūpinasi šelpimu baudžiančių, tai negarbingam veikėjui už negarbingą darbą iškilmingai įteikta piktžolių buketas.

Anglijai stinga bulvių... Laikraščiai praneša, kad Anglijai pritrūksia už poros mėnesių bulvių, jei neatsigabens iš užsienio.

Cicero, Ill... Vyčių vakaras pavyko gerai. Vakaras davė pelno.

ne tik namie esančiu, bet ir į kariuomenę išėjusiu, kad nenutrūktų ryšiai su savaisiais. Todėl čia turėtų Vyčiai ir kitos lietuviškos organizacijos palaikyti su lietuvių jaunuoliais santykius, nusiunčiant laiškus ar dovanėles. Žodžiu, daugiau susirūpinimo savaisiais.

"Darbininkas" š. m. vasario 6 d. vedamajame kelia lietuvių dvasios palaikymą išeivijoje ir gražiai apibūdina tuos, kurie nepamatuotai skverbiasi į anglų saksų kultūrą.

"Dirva" š. m. vasario 6 d. patalpino Kaz. Rimvydo kiršijantį straipsnį, kuriame autorius (Jul. Smetona) išdidžiai kalba: kam Lietuvos piliečiams, gyvenantiems Jungtinėse Amerikos Valstybėse, rūpintis Lietuvos politika, juk mes turime šiam krašte pasiuntinį, konsulą, prezidentą. Kai ateis laikas, tai pats Washingtonas pakvies atsakomąsias Lietuvos pareigūnus ir pasiūlys sudaryti valdžią in exile. Žodžiu, "Dirvos" autorius labai neigiamai atsiliepia apie Lietuvos piliečių organizavimą, kurie nori kuo daugiausiai Lietuvai gero ir savo darbais prisidėti prie Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo, bendraujant su oficialiais Lietuvos pareigūnais. Labai gaila, kad "Dirvos" autorius taip greit užmiršo prezidento Rooseveltto viena proga priminimą, kad visi lietuviai turi rūpintis Lietuvos Nepriklausomybės ir Laisvės atgavimu.

Gali Kaz. Rimvydis pravardžiuoti Lietuvos Piliečių Sąjungos organizatorius kokiais tik nori vardais, šis pravardžiavimas jiems energijos ir išminties neatims.

Kam brangi Lietuva ir kas nori laisvos ir nepriklausomos Lietuvos, tas visai nepaiso ką kalba jaunuolis "Dirvos" puslapiuose.

Lietuvos piliečiai atvyko į šį laisvės kraštą ne užkampy tūnoti, bet savo darbu prisidėti prie Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės atgavimo. Jei lietuviai nesirūpins savo pavergtos tėvynės reikalais, tai kas pasirūpins. Pirmon eilėn saviškais reikia rūpintis saviškiems.

"Vienybė" š. m. vasario 6 d. apie Lietuvos piliečių susiorganizavusią sąjungą rašo: "Lietuvos Piliečių Sąjunga, rimtai susitvarkius ir rimtai dirbant, su Amerikos, Kanados, Pietinės Amerikos ir kitų lietuvių išeivių parama ir pagalba, galėtų atlikti didelius svarbius lietuvių tautai darbus".

Tas pats laikraštis kitoj vietoj rašo: "Lietuvos Piliečių Sąjunga Amerikoje, nors ir pavėlinčiai įkurta, privalo stoti į darbą. Ir tas darbas neprivalo ribotis tik vienais susirinkimais."

Po svieta pasidairius

Vasario 1 d. Brooklyn'e buvo rusiškos gazetės, leidžiamos lietuvių kalba, bendrovės šerininų suvažiavimas, kuriame, tarp kit ko, dainuota ir "Kai aš turėjau kaime mergele". Vyriausi bendrovės vadai, sakoma, buvo nepatenkinti ir norėjo, kad vietoj tos būtų dainuojama kokia darbininkiška daina. Vienas net pastebėjo, kad prieš suvažiavimą reikėjo atsikreipti į prof. Kampininką, kuris esąs geriausias balšavikiško skonio poetas ir jis būtų parašęs dainą tinkamą ne tik suvažiavimui, ale ir einamam momentui.

Taip, tavorščiai, aš būčiau parašęs ir, vietoj nedarbininkiškos "Kai aš turėjau", visi būtų galėję ta pačia nata dainuoti šią darbininkišką:

Kai mes turėjome
Maskvoj Staliną,
Ejom lankyti
Kas vakarėlį.
Oi lylia lylia ir t. t.

Ejom lankyti
Kas vakarėlį
Ir pabučiuoti
Savo saulelę.
Oi lylia lylia ir t. t.

Kai mes nuėjome,
Ilgai stovėjome
Pabučiuot ūsų
Greit negalėjome.
Oi lylia lylia ir t. t.

Stalinas bizi
Visuomet buvo
Jisai bučiavo
Adolfą Hitlerį
Oi lylia lylia ir t. t.

Kai jis bučiavo,
Labai mylavo,
Hitlerio triksų
Vis nežinojo.
Oi lylia lylia ir tt.

Stalino ūsai
Dideli yra,
Jie ėmė perdaug
Nazius kutenti.
Oi lylia lylia ir t. t.

Staline mūsų,
Saulutė mūsų,
Matai ką ūsai
Tavo padarė.
Oi lylia lylia ir t. t.

Naziai užpuolė
Ant mūsų rojaus
Ir pasikesinę
Ant tavo ūsų.
Oi lylia lylia ir t. t.

Oi tu Staline,
Tu mūs saulutė,
Ar Kubyševė
Tu dar vis švietai?
Oi lylia lylia ir t. t.

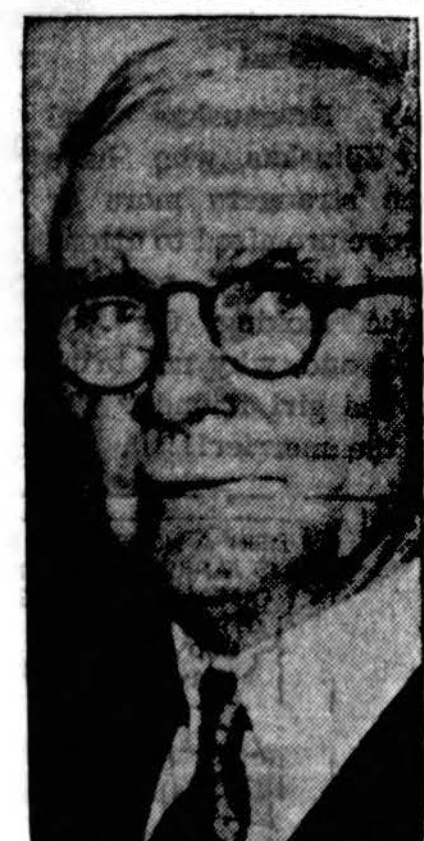
Gal tavo saulė
Jau arti laidos
Ir vakarėlis
Jau nebetoli
Oi lylia lylia ir t. t.

— Tamsta labai pavargęs,
— sako daktaras Vincui Plaukagaliui. — Patariau susilaikyti nuo visokio galvos užsiėmimo.

— Ačiū už patarimą, — atsakė Plaukagalis. — Kaip gi aš tuomet gyvensiu: aš esu barbery.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

ATSTOVAS MASKVAI

("Draugas" Acme telephoto)
Buvęs U. S. admiralas
William H. Standley, kurį
prez. Rooseveltas paskyrė
ambasadorium Sov. Rusijai.
Jis yra 70 m. amž.

A. Rachmanova

Moterys Raudonojoje Androje

Vienos Rusės Dienoraštis

I lietuvių kalbą išvertė Izabelė Matusevičiūtė.

(Tęsinys)

— Mano ponai, jūs per daug kenčiate dėl nepagydomo jūsų optimizmo. Rintai pagalvokite, ar žmonės, taip sunkiai įgiję valdžią, vien tik klausydami savo proto, jos taip lengvai atsisakys. Su protingumu tai nieko neturi bendro. Otmaraš Karlovičius sako tiesą, visumą pavadindamas fantastiška utopija. Bet manote, jog utopijomis gali būti pagydytas protingumas? Tegul komunizmas visai įsigalės, tai manote, ar neateis toki laikai, kad stovintieji prie vairo bus pažeminti? Nauji laikai atneša naujus idealus ir naujas valdžias. Ir bolševikai visai nenorėtų pasitraukti, nors protas jiems tūkstantį kartų tą įrodytų! Protas dabar ir aiškiai sako, kad komunistai elgias neteisingai; todėl bolševikai dabar turi jėga įrodyti, kad jie turi tiesą. Jūs esate, Otmaraš Karlovičiaus, vienas iš laimingųjų, nes jūs laukia kitokia ateitis, nes ateis laikas ir šią nelaimingą Rusiją apleisti! Ateinančią vasarą važiuoju į užsienius komandiruoju, aš mokėsi studijoms. Aš mėginu savo leidimą pratęsti neribotam laikui!

Lapkričio 7 d.

Ariadna Arkadieva pakvietė mus arbatėlei. Seniai laukiau šio pakvietimo su nekantrumu, nes žinojau, jog galėsiu ten susipažinti su garsioju vyskupu Gusiejevu. Tai žmogus, valdęs mūsų miesto tūkstančius širdžių. Mūsų Duniaša jam meldžias, ir pati Ariadna Arkadieva apie jį kalba su didžiausiu užsidegimu.

Ariadna Arkadieva mūs laukė prieškambarį. Ji buvo ypatingai apsisėdusi: apsivilkusi pilkai raudona, ilga juoda, pasiūta visai kaip dvasininkų rūbai, su ilgomis rankovėmis, o liemuo perjuostas stora raudona virvele. Ant kaklo turėjo grandinę su aiškiai raudonu kryžium, papuoštą granatais. Jos veide buvo matyti susijaudinimas, o gražios žalsvos akys žvelgė mistiškai ir ugningai.

Mus priėmė ir jos vyras, daktaras Kolosovas, jis buvo mieguistas, išvargęs ir be gyvybės, tik akiniai dar siek tiek jį gyvino. Tikra priešingybė savo žmonai, kuri yra įsikūnijęs judrumas ir entuziazmas. Jis man primena seną bulvę, augančią tamsiame rūsyje, o ji puikią kvepiančią rožę iš stebuklingo rytų sodo.

— Einame, einame! — šnibždėjo ji tyliai mums. — Jis dabar skambina balalaika ir tuojau pradės šokti! Ak, jis dangiškai šoka!

Motina sukankė lūpas; buvo matyti, kad ji sakė visai rimtai, ir savo nuomonę apie aukštą dvasininką būtų galėjusi ir jam girdint pareikšti.

Didelio salono išpuošimas ne mažiau mus nustebino, kaip pati šeimyninė. Viskas buvo parengta orijentališkų stiliumi, ir sienos lyg priminė rusų bažnyčią. Ant aslos buvo iškloti kilimai. Stebėjau žiūrėdama į brangius daiktus. Ariadna Arkadieva tarė:

— Ar ne puiku? Šiuos visus kilimus pirkau turguje nuo vieno „kilmingojo“, o šita įkoną nuo vienos vienuolės, kuri, išdraskius vienuolyną, tapo šokėja.

Ji man parodė seną, brangią Išganytojo įkoną, kurios žvilgsnis kiaiurai smigo į sielą, silpnai apsviestam kambaryni suteikdamas daug pasilaptingumo.

Daugelio pakviestųjų dar nebuvo; esantieji sėdėjo ant kilimų.

— Vyskupas! perstatė mums Ariadna Arkadieva vidutinio ūgio žmogų, kurs sėdėjo viduryje kambario ant didelės pagalvės ir lėtai grojo balalaika. Jis pasikėlė ir priėjo prie mūs. Aš jam pasižiūrėjau į veidą ir nieko neradau jame ypatingo, kas jį būtų galėję išskirti iš kitų. Tai buvo išblykęs, beveik ligūstai išbalęs veidas, ilgus plaukus buvo aukštyn sušikavęs ir matėsi visai žema kakta; veidui netiko storos lūpos.

Buvau apvilta, įsivaizdavau ugningą, liepsnojančią, pakilusios dvasios, pranašingą veidą, o čia buvo paprastas dvasininkas ar net choristas.

Dvasininkas ištiesė man ranką, tvirtai paspaudė manąją ir aštriai pasižiūrėjo į veidą. Jo akys, spinksojo kaip gyvatės, mažos, pilkos, perveriančios, giliai užgrūvusios ir sustingusios. Dabar supratau, kur glūdi jo galia; tose akyse slėpėsi pasilaptinga valios jėga ir pasitikėjimas savi.

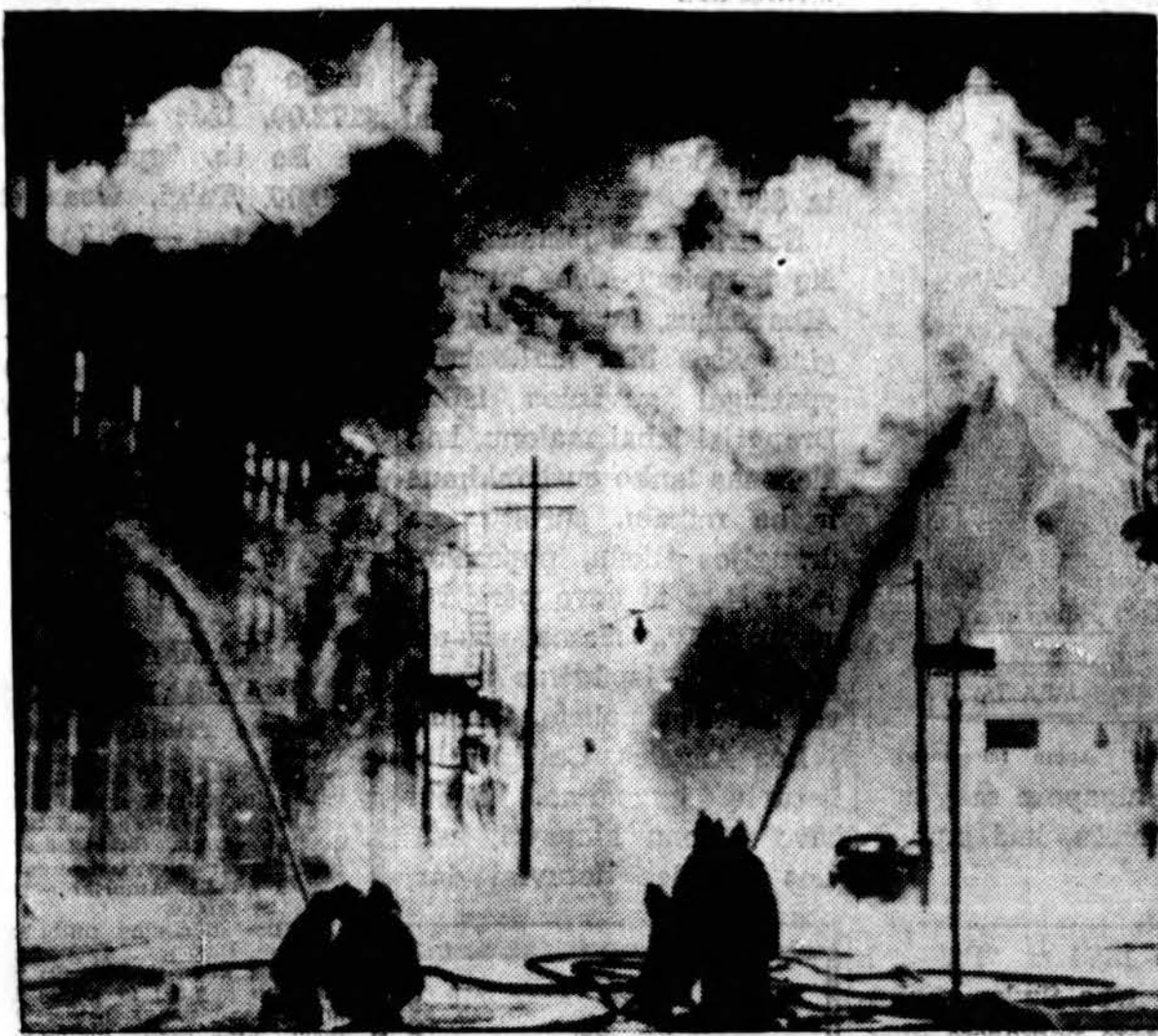
Jis į mane ilgai žiūrėjo, ir jutau, kad iš karto norėjo patraukti į savo garbintojų skaičių, ir visai neabejojo pasisekimu. Paskui jis kreipėsi į mano motiną. Ši pasveikino jį gana šaltai ir stačiai paklausė:

Kadėl jūs, Vladyka, (Vyskupo titulas stačiatikių bažnyčioje.) nenešiojate dvasininkų luomui tinkamų rūbų?

Vladyka maloniai nusišypsojo, kas jo veidui labai tiko ir jį labai jaudino. Paskui tarė švelniai:

(Bus daugiau.)

GAISRAS PHILADELPHIJOJ

("Draugas" Acme telephoto)

Philadelphia pergyveno didelį gaisrą. Sunaikinta du blokai. Daug žmonių neteko pastogės. Vienas asmuo žuvo. Nuostolių būsią daugiau kaip vienas milijonas dolerių.

Pirmasis Amerikos lietuvių laikraštis

Kun. Ant. Milukas

Pasidėkojant daugiausia čikagiečių klabinimams Washington, nuo 1899 m. Jungtinėse Valstybėse pradėta ir apie lietuvių ateivius rinkti ir garsinti statistines žinias. Pirmo to mūsiškiai atėjūnai Imigracijos Biuro raštininkų buvo užrašomi lenkais arba rusais. Pasak "Amerikos", kurią knygų autorius pats pirmasis pakartojo tas valstybines žinias nuo 1899 iki 1914 metų atvyko Amerikon 255,594 lietuviai ateiviai. Tame skaičiuje buvo apie pustrčio šimto profesionalų: 5 advokatai, 10 architektų, 21 aktorius, 6 gydytojai, 12 elektrotechnikų, 18 inžinierių, 37 kunigai, 18 literatų, 37 mokytojai, 4 redaktoriai, 8 skulptoriai ir teptoriai, 61 muzikantas ir 37 kitokių profesijų. Iš tų 255,594 lietuvių ateivių buvo 170,699 vyrų ir 81,895 moterų. Kone pusė jų — 122,717 buvo alfabetai o 11,352 mokėję vien skaityti, rašto nepažinę.

Pirm 1899 metų, žinoma, lietuvių atėjūnų tarpe alfabetų skaičius buvęs daug didesnis. Amerikon atvykęs nevienas lietuvis po sunkių darbų vakarais mokėsi skaityti, rašyti, lankė vakarines valstybių globojamas mokyklas.

"Spaudos Laisvės ir Am. Lietuvių Organizacijos Su-kaktuvė" knygoje (p. 467) paminėjau Juozą Bindoką, vieną pirmųjų ateivių ir kaip jam sunkiai atsiėjo pramokti rašyti, kad grįžęs Lietuvon galėtų parašyti gramatų amerikiečiams. 1885 m. "Liet. Balso" p. 28 rašyta apie jo išleistuves. 1901 m. "Tėvynės" Nr. 35 anuometinis "Sus. L. R. K. A." pirmininkas A. V. Tep-liušis aprašo, kaip jį per 8 metus Pittstone mokslino Simas Janušaukas, 7 klasių mokiny, nuo sunkių darbų angliakasyklose patrūkęs.... "Prieg save jį už-

laikiau ilgą laiką, buvo mano paguodotu mokytoju ir mane iš tikros širdies mokino, o aš valandas nuo miego nutraukdamas mokslą nuo jo sėmiau pilną miera ir tegul jam V. Dievas šimteriopai užmoka: jįsai man išrodė visus reikalingiausius daiktus moksle".

Taip dalykams susidėjus, pirmasis mūsų išeivijos metais Jungtinėse Valstybėse lietuvių spaudinto žodžio keliai buvo labai sunkūs. Pirmutinis lietuvių laikraštis — "Lietuviszka Gazietė" neturėjusi nei 2 šimtų skaitytojų, pradėjusi eiti iš New Yorko, turėjo greit mirti.

Paminėjęs pirmųjų 25 metų (1868-1893) rašytojų ir leidėjų vardus (M. Tvarauską, brolį Augustiną Zaicą, A. Jurgelaitį, dr. M. Kasakauską, A. Tėplių, J. Šliupą, kun. A. Varnagirį, "Wienibės Lietuwnikų" leidėjus — A. Pajaujį ir J. Paukštį, jų redaktorių D. Bačką, A. Tamašauską, A. Turskį ir J. Andžulaitį, kunigus Juoz. Zlotožinską, M. Juodišį, A. Burbą, A. Kaupą, A. Miluką, J. Žilinską ir k.) prisiminiau apie tą pirmąjį Amerikos lietuvių laikraštį.

Kunigų Končiaus ir Juš-kevičiaus veiklos Shamokine, Pa. laikais gyveno ten ir menkos sveikatos lietuviškas ponelis iš Suyalkijos, sunkių darbų negalįs dirbti — Mikas Tvarauskas. Jis mėgino pragyventi įsitaips mažą spaustuovėlį. Lietuvių kunigų klebonų patariamas, M. Tvarauskas 1874 metais pasigarsino išleisias "Lietuviszka Gazietę". Bet atsiuometinis "Sus. L. R. K. A." pirmininkas A. V. Tep-liušis aprašo, kaip jį per 8 metus Pittstone mokslino Simas Janušaukas, 7 klasių mokiny, nuo sunkių darbų angliakasyklose patrūkęs.... "Prieg save jį už-

išsibodėjęs lietuvių klebonus, ir Tvarauskas paipo "litvinas" išsikraustė į New Yorką. Čia dirbęs kurį laiką skardinėje dirbtuvėje (netoli Maspetho) 1879 metais pradėjo leisti pirmąjį Amerikos lietuvių laikraštį: "Gazietė Lietuviszka, Rasztas paszwestas dėl Lietuwniku Amerikoje". Leidėjo vyriausiais padėjėjais buvę: New Yorko šv. Kazimiero Draugija, kun. Končius, Baltimorės klebonas ir brolis Augustinas Zaicą.

Nr. 1-mas pasirodė 1879 m. rugpjūčio 16 d. Įžangoje leidėjas rašė: "Palikdami savo gimtinę, turėjome verksmingą širdį. Ir šandien visi tebelaukiame išliuosavimo savo tėvynės nuo deguto, kuriuomi per šimtą metų prisigėrusi buvo. Gana mūsų brolių gaišo kariaunose ir namie — tikėjimą persekiojant. Mes gi Amerikoje esame laisvūs, už tai galime įsitaipyti ir laikraštį, kurs mus sulygintų su kitomis tautomis; o tai juk: 1) ir mums išei-viams garbę padarys, kad svetur išmokę skaityti ir sunkiai dirbdami darbus, įgijome dvasišką įrankį, ir 2) mes čia gausime paakini-mą, tapsime akylesniais, nes daugiau patirsime žinių. Susitarę išlaikykite lietuvišką spaustuovę, kuri jums ketina pasiūti maldų knygą, raštą šventą, istoriją, aprašą žemės ir visokias pasakas. Ant galo 3) mes galėsime broliams namo parsiųsti raštus iš taip toli ir jiems pasigirti, kad Amerikoje niekas neuždraus mums nei spaudintie, nei skaitytie naudingus raštus". (2. 1885 "Auszra" p. 28-29).

"Gazietė Lietuviszka", turėjusi 132 skaitytojus, sustojoėjusi po 16-to numerio. Apie lietuvių nuomones to laikraščio atžvilgiu skaitome 1885 "Auszroje" (p.

(Nukelta į 6 pusl.)

K. BARAS

Pavergtosios Lietuvos sūnaus pergyvenimai

Ką mačiau keliaudamas, per įvairius kraštus, į laisvės šalį.

(Tęsinys)

Pavojui užėjus, į sleptuvesėjimas visiems privalomas, išskyrus mažus vaikus ir kas juos prižiūri ir tuos, kurie turi gydytojo liūdiimą, kad jiems sveikatos sumetimais geriau pasilikti kambaryje. Jei priešlėktuvinės apsaugos vyresnieji tave rastų kambaryje pavojui slaučiant — tektų pabaudą sumokėti.

Mūsų name gyveno kokia dvyliką lietuvių tremtinių. Mūsų Jurgis, iš Kybartų, neidavo į sleptuvę, ramiai miegodavo arba žiūrėdavo pro langą į oro kautynes.

Kartą vienas lietuvių tremtinis prieina prie Jurgio kambario ir beldžiasi. Vokiškai sušneko, o jis tyli kaip pelė po šluota. Ryt dieną kiti pasakoja, kad per kambarius vaikščiojo priešlėktuvinės apsaugos valdininkai ir ieškojo neinančių į sleptuves. Jurgis pabalo, — susirūpino ir jau buvo bežadas nepasilikti kambaryje. Pagailo mums Jurgio ir atidengė jam šposo paslaptį. Vyras ap-rimo.

Ne tik pavojaus sirenomis kaužiant tekdamo lysti į sleptuves — požemį, bet kiekvieno gyvenamo namo langai budavo nuo ankstyvo vakaro iki velyvo ryto saugiai užuolaidomis užleisti, kad jokia šviesa iš kambario nepasiskverbtų. Jei kuriame namo ne taip stropiai langai buvo užtaisyti ir šviesa prasiskverbavo — šeimnininkas sulaukdavo baudą.

Vokietijos miestai ano ankstyvo vakaro iki velyvo ryto aptemdinti. Miestų aptemdymai labai neigiamai veikia į žmogaus dvasią; ji apninka apsilblausimas, tik dienos šviesa įneša į jo gyvenimą pragiedrulių.

1941 m. Vasario 3 d. vakare jau buvau Ispanijos Barcelonoje. Kai išvydau vėlyvą vakarą apsviestą Barcelonos miestą, kaip mažas kūdikis džiaugias. Širdyje ir veide džiaugsmas žydėjo. Ispanijoje išvydau vakarą šviesą, bet čia kur kas mažiau duonos negu Vokietijoje. Duonos stoka dar labiau veikia žmones. Kai nėra duonos ir šviesos negali matyti. Didžiausias pasaulio revoliucionierius yra alkis, kuris trukdo žmogui žengti į kultūrinės aukštumas.

11. Molotovas nacių šarvuotame automobilyje

Ribentropas, vokiečių užsienių reikalų ministras, kelis kartus lankė Maskvoje ir tarė su Stalinu. Juk garsioji, 1939 metų rugpjūčio mėn. 28 d., nacių ir rusų bolševikų sutartis abejus sujungė.

Molotovas, rusų bolševikų užsienio reikalų komisaras, 1940 metų gruodžio pradžioje, atvyksta į Berlyną re-vizituoti aukštųjų nacių pareigūnų.

Naciai jautė, kad rusų bolševikų nuskriaustųjų tautų žmones, kurie tuo metu gyveno Berlyne, griežtai nusiteję prieš okupantus, todėl buvo griežtai atsargumo priemonių.

Dar Molotovui neatvykus į Berlyną, nemažas skaičius žymesnių suomių, ukrainiečių buvo areštuoti. Molotovui išvykus iš Berlyno, areštuotieji buvo vėl laisvi. Lietuviai, latviai ir estai buvo įspėti, kad ramiai laikytusi.

Molotovas po Berlyną švaistė šarvuotame nacių automobily, nežinia ar naciai patys jam pasiūlė šarvuotį ar jis paprašė, tik žinoma, kad šoferis, kuris vežiojo Molotovą buvo patenkintas, nes gerokai gavo atlyginimą ir savo draugams kalbėjo, kad bolševikų vadai pinigų nesigaili.

Molotovas naudojosi nacių šarvuotu automobiliu ir buvo patenkintas, kad gali saugiai gyventi. Bet naciai erzinosi, kad Molotovas į Berlyną atvyko su savo virtuve, kuria naudojosi gausingas Molotovas palydovų būrys, o gal kartais ir jis pats užsigardėdavo.

Naciai kad ir erzinos, bet išskilingai Molotovą sutiko ir šiltai priėmė. Naciškoji spauda nesigailėjo ne tik bolševikams pagyrimų, bet taip pat ji nekartą pasipuošė Molotovo ir žymių nacių nuotraukomis. Bet ir šandien dar man iš galvos neiškrenta viena smulkmena. Volkischer Beobachter, nacių organas, redaguojamas Rosenberg, išidėjo Hitlerio ir Molotovo nuotrauką besisveikinant. Hitleris dešine spaudžia Molotovo ranką, o kairioji piktai sugniaužta. Atrodo, kad Hitleris rengiasi Molotovui skelti į ausį. Gal tai fotografo menas, o gal Hitlerio iš pasamones slaptų minčių išsiveržimas, o gal skaitytoji toks vaizdas kilo, kuris netikėjo šio sveikinimosi nuosirdumu.

(Bus daugiau.)

Pirmas Amerikos lietuvių laikraštis

(Atkelta iš 5 pusl.)
335-38): "Vieni džiaugėsi, net eiles rašė:

Ura, ura! visi šaukiam,
Tegul girdi visas svietas,
Kad mes susilaukėm,
Skaityti lietuviškas gazie-
tas."

(L. G. No. 1)
Antrame "Liet. G." nu-
mervie eilės:

"Linksmas dienas apturė-
jom.
Kad 'Gazietą' parežėjom,
Kurį kaino saulė teka,
Tikrais žodžiais į mus
šneka.

Mūsų seniai daug kentėjo,
Nes nuo amžių negirdėjo,
Kas tai gazietą skaityti,
Apie viską išmanyti.

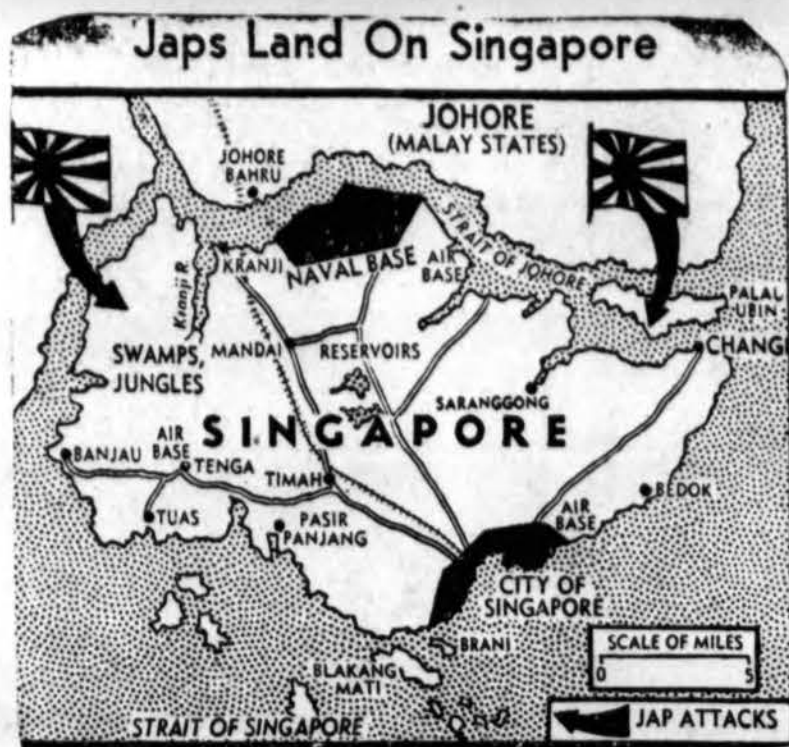
O mes galim linksmi
šokti,
Ir ant nieko neatboti,
Nes turim savo gudrybę:
Tai yra Gazietos šviesy-
bė."

Bet buvę ir skersai žiūrė-
jusių į tą pirmąjį Amerikos
lietuvių laikraštį. "G. L."
4-me numeryje skaitome
skundus ant "dviejų šikš-
nosparnių" suvėlinusių to
numerio išleidimą, o 6-asis
numeris prisimena apie "lie-
žuviavimus pavėdūnu, kat-
rie norėtų suėsti "Liet. Gaz-
ą". 13-tame "L. G." nume-
ryje leidėjas skundžiasi:

"Nesitikėjau, kad lietu-
vnikai taip yra atšalę ant
skaitymo, nepameta savo
senoviško aklumo, kokiame
jų proseniai gyvena. Per
mokslą pasikėlė visos tau-
tos ir numetė jungą nuo sa-
vo sprandų. Mūsų gij lietu-
vnikai netik neskaityt
laik-
raštį, bet jį išjuokia ir drau-
džia kitus, kad jį neskaity-
tų... Norėjau prieš svietą
parodyti, jog yra lietuviška
tauta, bet lietuviai atšalę
miega. Kiti traukiasi į drau-
gystes, eina turtingyn ir
akily, mūsų lietuviai bė-
ga vienas nuo kito, eina į
karčiamą ar kortas muša,
o knygas skaitytie jiems
nėra laiko"....

Tame jau tryliktoje nu-
meryje tūlas K. Budišaus-
kas rašo: "Žiūrėkite į žy-
dus, vokiečius ir kitus, kaip
jie laikosi vienybėje... / o
Iszguldytą Sapnų" ir "Isto-
mes tikrai kaip sargai vel-

JAPONAI SINGAPORE SALOJE

("Draugas" Acme telephoto)

Japonai dvieiose vietose įsiveržė į Singapore salą ir durtuvais kovoja su britais. Britai praneša, kad japonai stumiami atgal jūron.

nišni darbu vienas kita an-
šnekame... Laikykimės ku-
petoje, laikraštis mus ap-
šviečia o savo laiku sugrįžę
į Lietuvą, turėsime daug ką
pasakyti, apšviesti ir pa-
mokintie mūsų brolius..."

Senadoriškis M. J. A. (An-
driukaitis) No. 9 skundžia-
si, kad "yra tokių jautukų,
kurie sako: kam man tie
laikraščiai?... Kad skaity-
tum laikraštį tu paikas gu-
drinčiau, tuojai stotum ki-
tokiu, išnyktų tie tavo klyd-
nūs sapnai iš galvos ir ta
gazieta išgydytų tavo pu-
siau įpuviusią išmintį..."

14 N. pittstoniškis M. Ka-
šuba šaukia: "Cia Ameriko-
je igiję laikraštį neduokime
jam prapulti, iš kurių pa-
simokys mūsų vaikai"....

Plačiau apie M. Tvaraus-
ką ir jo "Gazietą L-ką" ra-
šyta 1885 m. "Aušroje" NN
1, 2, 3, 10 ir 11-me. (Tas
visas "Aušros" raštas pa-
kartoja knygų "Am. Liet.
XIX šimtmečio" I tomo
pusl. 61-72); taip pat kny-
gose "Spaudos Laisvės ir
Amerikos Lietuvių Organi-
zuotės Sukaktuvėse."

Daugiausia raštų "Gaziet.
Liet." prirašė brolis Augus-
tinas Zaica. Sustojus eiti
"Gazietai Lietuviszkai", M.
Tvarauskas 1880 m. atspaus-
dino knygeles "Prarnetr-
wos Michaldos karalienės
iš Sabos", susilaukusias ke-
lių išleidimų; 1883 m. jis
išleido "Morfeusą, arba
Iszguldytą Sapnų" ir "Isto-
mes tikrai kaip sargai vel-

atstovai lanko Labdarių su-
sirinkimus.

Raportas iš rengto vaka-
ro bendrai su Rožančiaus,
Tretininkų parapijos naudai
parodė, kad pelno padary-
ta \$60.00.

Susirinkimas išklausė gra-
žių patarimų kleb. kun. Ig.
Albavičiaus, kuris sykiu ra-
gino visus būti maldingais,
ypatingai gavėnės laiku.
Draugijai labai malonu, kad
klebonas lanko susirinkimus
ir be reikalų, surištų su
draugijos tikslu, papasako-
jo ir šį-tą iš savo pergyve-
nimų. Pav., šiame sus-me
papasakojo išpūdžius iš sa-
vo kelionės poilsio reikalų
į Los Angeles, Calif., ir iš
lietuvių gyvenimo. Labai
buvo malonu klausyti, kad
Los Angeles lietuviai dar

buojasi su prelatu J. Maci-
jausku.

Dr-ja per 1941 m. įeigų
turėjo \$196.35. Išlaidų —
\$172.00. Lžde randasi \$24-
35. Be to, "spulkoj" yra
\$150.00. Taigi, visos drau-
gijos turtas — \$174.35.

A. V.

Pirk tik išmintį, mokslą
ir supratimą. Saliamonas

A. + A.

KAZIMIERAS
ALISAUSKAS

Gyveno: 2915 S. Emerald A-
venue.

Mirė vas. 10 d., 1942 m. 5
val. ryto, sulaukęs pusės amž.
Gimęs Lietuvoje. Kilo iš
šiaulių apskr. Škalsgirės pa-
parapijos ir miesto, o augo Jo-
niškės miest. Amerikoje išgy-
veno 35 metus.

Paliko dideliamė nuliūdime:
moterį Barbora (po tėvais
Šaulaitė, kilus iš Plungės par.
Jucedėnų kaimo); švogerę Ele-
ną Meškauskienę; švogerį Ste-
poną Meškauską, giminalčius,
Juozapą ir Veroniką Mažonai-
čius, Marijoną ir Benediktą
Tapauskus, Krikšto vaikus,
Vincentą Stonį, Marijoną Ta-
parauskaitę, Kazimierą Butvil-
ą ir kitas gimines Amerikoje;
o Lietuvoje paliko 2 seseris,
Joana Jankauskienę ir Antani-
ną Plumburgį ir jų sūnus ir
kitas gimines.

Veilonis buvo T. Marijonų
Bendradarbių ir Šv. Kazimiero
Vienovyno Garbės Narys.
Kūnas pašarvotas Antano M.
Phillips koplyčioje, 3307 S. Li-
tuanica Ave. Laidotuvis įvyks
šeštad., vasario 14 d. iš kopy-
čios 8:30 val. ryto bus atly-
dėtas į Šv. Jurgio par. bažny-
čią, kurioje įvyks gelučių go-
pamados už velionio sūnų. Po
pamaldų bus nulydėtas į Šv.
Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus
gimines, draugus ir pažįstamus
dalyvauti šiose laidotuvisėse.
Nuliūdė: Moteris, Seserys,
švogeris ir Gimnės.

Laid. direktorius Antanas M.
Phillips, tel. YARds 4908.

A. + A.

JOSEPHINE
BERNARD

Gyveno: 4255 West Addison
Avenue.

Mirė vasario 10 d., 1942 m.
10:05 val. ryto, sulaukus se-
natvės amžiaus.

Gimęs Lietuvoje.
Paliko dideliamė nuliūdime:
du sūnus, Chester ir John ir
jų sėlmas: dukterį Agnes Kes-
eler; tris anūkes, Evelyn, Rita
ir Ruth, ir daug kitų giminių,
draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Joseph Ma-
loney koplyčioje, 2958 W. Ful-
lerton Street.

Laidotuvis įvyks penktadienį,
vasario 13 d., 1942 m. Laido-
tuvis įvyks penktadienį, vasa-
rio 13 d. iš kopyčios 9:00 val.
ryto bus atlydėtas į Švento My-
kolo parapijos bažnyčią, kurioje
įvyks gedulingos pamados už
velionės sūnų. Po pamaldų bus
nulydėtas į Šv. Kazimiero ka-
pines.

Nuosirdžiai kviečiame visus
gimines, draugus ir pažįstamus
dalyvauti šiose laidotuvisėse.

Nuliūdė: Sūnai, Dukrė, Anū-
kės ir gimnės.

Laidotuvių direktorius: Jo-
seph Maloney — tel. Belmont
3300.

CLASSIFIED

"DRAUGO"
DARBŲ SKYRIUS

REIKALINGI DARBININKAI

HELP WANTED — VYRAI

LAMP PLATERS

Patyrę prie oksidavimo darbų.

ALMCO. 1750 W. Fulton St.

SVIEŽIŲ DESRŲ

KIMŠEJAI REIKALINGI

Kreipkitės prie: Employment Office

ARMOUR and COMPANY

43rd ir Packers Avenue

UNION STOCK YARDS

TEKINTOJAI

Apturėje nesena algal nekurių ma-
šinų mums dabar yra reikalinga
gauti 6 "PRECISION" TEKINTOJŲ,
"internal, external" ir "cylindrical"
"internal, external" ir "cylindrical"
darbams. Tikrai patyrę vyrai lai-
tūs darbai.

4401 No. Ravenswood Ave.

"OFF-PRESSER" vyrais reikalingas
prosyti vyru kotus. Turi būt ist
klas. Kitoki neatšaukite.

A. CERKEL & SONS

334 So. Market St.

ATYDA DARBO IESKOTOJAMS

Atkreipiant darbo įvairinties dar-
bininkų paieškančias įstaigas ir i
visas kuru garšimus matysite
"Drauge" ateiityje, nartartina jums
pranešti darbo viršminkam, kad
darbo garšimui skaititė "Drauge"
ir kad este Hetrval, Garšimink
įstaigos tokiu informacijų reikau-
ja ir kadangi Hetrval yra laikomi
ankšto kairio kairio gerl ir pagel-
daujami darbininkai, bus jums daug
lengviau gauti darbus paaiškejan-
tinformacijas.

HELP WANTED

ADVERTISEMENT DEPARTMENT

127 No. Dearborn Street

Tel.: RANDolph 9488-9489

Žmonių pajėgų netrūksta
— jiems trūksta tik tai va-
lios.

Victor Hugo

REIKALINGAS SPAUSTUVĖJE LI-
NOTYPISTAS. Gera patyręs Anglų
ir Lietuvių kalbose. Reikalingas tuo-
jaus. Atsiskaito telefonu tikrai ry-
to laiku. Šaukdam: CANal 8010 ar
8011.

PATARNAVIMAI

DIAMOND POINT SAW

FILING WORKS

Talsome vialkus piuklus. Talsymas
naminių piuklų tai mūsų specialybė.
Rašykite dėl "Free Catalogue" kai-
navimo sąrašo.
Prisiųskite piuklus paštu "parcel
post".

28 NO. LOOMS STREET

Tel. MONROE 1397

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Hotel Building
Photographer
for over
30 years
MOST
MODERN
COMPLETE
ADVANCED PHOTOGRAPHY
LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LAFAYETTE 251

Washingtonas, vasario 10
d. — Atstovų rūmai šiandie
pareiškė, kad civilės apsau-
gos eilėse šokėjai ir artistai
gali būti primami tik sa-
vanoriams, bet be jokio at-
lyginimo.

Žmogus giriamas sulig jo
išminties.

Dievas turi daug vardų,
nors Jis tėra vienas.

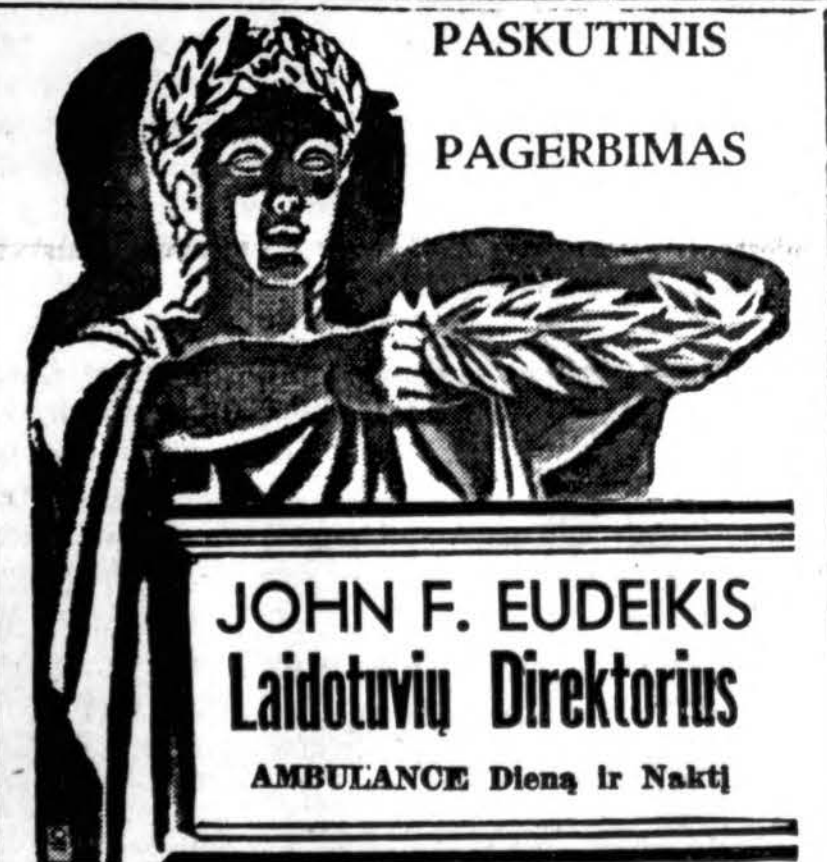
Dievas mums davė žemę,
o jūrą paliko bedieviams.

Turkų priežodis

SKELBKITĖS "DRAUGE"

PASKUTINIS

PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Tel. YARDS 1741-1742

4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE

Tel. LAFayette 0727

Radio Programas — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytals
iš Stoties WHIP (1520), su P. Šaltimieru.

VIENŲ METŲ MIRTIES SUKAKTUVĖS

LIUDVIKAS NEMUNAS

Jau sukako vieni metai, kai negailestinga mirtis atskyrė
iš mūsų tarpo mylimą vyrą ir tėvelį, Liudviką Nemuną.

Netekome savo mylimo Vasario 13 d., 1941 m. Nors
laikas tęsiasi, mes jo niekados negalėsime užmiršti. Lai
gailestingas Dievas suteikia jam amžiną atilgį.

Mes, atmindami tą jo liūdną prasišalinimą iš mūsų
tarpo, užprašėme trejas gedulingas šv. Mišias su egzėk-
vijomis Vasario 12 d., šv. Kryžiaus parap. bažnyčioje,
8:30 val. ryto visos trys kartu.

Kviečiame visus gimines, draugus, kaimynus ir pažįs-
tamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pa-
simelsti už a. a. Liudviko sielą. Po pamaldų kviečiami
į namus po num. 4513 So. Wood St.

Nuliūdę

Moteris, Dukterys, Žentas, Seserys, švogeriai
ir Gimnės.

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER - PRUZIN

Geriausios Patarnavimas — Moteris patarnauja

Phone 9000

620 W. 15th Ave.

(Isteigta 1889 m.)

PETER TROOST
MONUMENT CO.

MENISKI — VERTINGI

PAMINKLAI

MAUZOLEJAI

ZENKLAI

PASITIKEJIMO MUMIS

REKORDAS

Ši firma virš 50 m. tos pačios
šeimynos rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS

At No Additional Cost.

Rinkitės DABAR — SUTAUPYSITE PINIGŲ —

BUY DEFENSE BONDS WITH THE SAVING!

KREPKITES Į

LIETUVI VICE-PREZIDENTĄ:

JOHN W. PACHANKIS

Member of the Lithuanian Chamber of Commerce.

MODERNI Išvildinė PARODA:

4535 W. Washington Blvd.

Tel. ESTebrook 3645

REZIDENCIJA:

5919 South Troy St.

Tel. REPUBLIC 4298

VALANDOS: Kasdien 9 iki 9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9 iki 6 val.

KOPLYČIOS DYKAI

VISOSE MIESTO DALYSE

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

P. J. RIDIKAS Skyrius: 710 W. 18th St.
3354 South Halsted Street Visi Telefonai: YARds 1419

ANTHONY B. PETKUS

1410 South 50th Avenue

Tel. CICERO 2109

6812 So. Western Avenue

Tel. GROvehill 0142

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street

Tel. YARds 0781-0782

LACHAWICZ IR SŪNAI

2314 West 23rd Place

Tel. CANal 2515

42-44 East 108th Street

Tel. PULman 1270

S. P. MAZEIKA

3319 Lituania Avenue

Tel. YARds 1138-1139

LEONARD F. BUKAUSKAS

10821 So. Michigan Ave.

Pullman 9661

J. LIULEVICIUS

4948 S. California Ave.

Tel. LAFayette 3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituania Avenue

Tel. YARds 4908

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Šlykštus pasityčiojimas iš žmogaus, kuris per keturias valandas buvo per plauką nuo mirties

Socialistų laikraštis Naujienos, aprašydamos S. Šimulio, patekusio į plėšikų rankas, "reidą", paėmusios kai ką iš anglų spaudos iš savo galvos pridėjo tokių dalykų, kad skaitant aprašymą jauti, jog toks "reidas" S. Šimuliui galėjo būti net malonus. Vienoj vietoj Naujienos taip šlykščiai tyčiojasi: "Vėliau jie (plėšikai) sustojo nusipirkti puskvortę degtinės, ją ištraukė (Šimuliui, kuriam gal labai reikėjo "ant dramos", nieko nedavė). Toliau juokiasi: "numovė kelnes" ir t.t.

"Draugas" tą įvykį pirmiausiai patyrė iš paties S. Šimulio, bet jo prašymu, kadangi buvo daktaro priežiūroje, įdėjo tikrai mažą žinutę.

Keturi valandos per plauką nuo mirties

Pagrobė S. Šimulį plėšikai nesivežiojo kaip kokį poną, bet įvarė į užpakalį pasiguldė, vienas kojomis laikė priminę galvą ir revoliu grąšindamas liepė nejudėti, o kitas vairavo jo automobilį. Ir taip per keturias valandas! Išvažiavę iš miesto norėjo surišę kojas įgrūsti į automobilio baką, bet apžiūrėjo, kad per didelis — netilps. Visą laiką keikė ir ginčijosi dėl nelaimingo likimo.

Besibaigias gazolinas ginčą nutraukė

Pagalios gazolinas pradėjo baigtis. Buvo sustoję dviejose vietose, bet tik stabtelėjo, gi gazolino nėmė. Matyt, jautėsi įtartinai.

Prie kapų sienos nusirengti

Pamatė, kad gazolinas jau baigiasi, o dar toliau turi prospektą, nutarė Šimuliu nusikratyti, kas ir padaryta prie Calvary kapinių sienos. Nei vienas nie-

ko nuo Šimulio "nemovė", kaip Naujienos juokiasi, bet įsakė išlipti iš automobilio ir eiti prie kapų sienos. Tos valandos, Šimulis sako, nelinkėtų didžiausiam savo priešui. Stovėdami per penkis žingsnius nuo jo įsakė nusirengti. Išvargintam automobiliuje ir esančiam didžiausioj baimėj jokių būdu nesisekė kaklaryšis nurišti. Tuomet vienas plėšikų prišokęs taip griežtė marškinus, kad visi guzikai nutruko. Po to, pasigindinę nutarė palikti gyvą ir grįžę į automobilį nurūko savais keliais. Naujienos toje vietoje pridėjo dar vieną pašaipą: "Išpūstas galėjo jiems (plėšikams) visai kitokias idėjas duoti".

Bendrai, šiurpulingus per gyvenimus žmogaus didelių nuostolių Naujienos perdėjo į komediją.

"Lietuvos Valstybės Atstatymas"

Lietuviška paskaita rytoj

Rytoj, ketvirtadienį, vasario 12 d., 8 val. vakare, įvyksta Lietuviškas Seminaras Marquette Park Vyčių patalpose, 6825 So. Western Ave.

Prof. K. Pakštas, Liet. Kultūrinio Instituto direktorius, duos paskaitą — pritaikintą Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo dienai — tema: "Lietuvos Valstybės atstatymas".

Šios įdomios paskaitos ypač gausiai lankomos Chicago lietuvių. Todėl ir visi lietuviai — ypatingai jaunimas ir studentija — nuosirdžiai kviečiami atvykti į Marquette Park Vyčių salę, 6825 So. Western Ave., rytoj, vasario 12 d., 8 val. vakare, pasiklausyti paskaitos apie Lietuvos valstybės kūrimą. Įsiga nemokamai. N.X.

Kruetgen pašto

Prez. Rooseveltas Chicago pašto viršininką Kruetgen reiknominavo toliau būti viršininku ir pasiuntė senatui patvirtinti.

Gaisras New Yorko krantinėje ištiko didingą prancūzų keleivinį garlaivį Normandie, kurį U. S. vyriausybė buvo paėmusi savo reikalams ir davusi jam Lafayette vardą. Gaisras laive ištiko iš darbininko deglo. Dega viršutiniai laivo dieniai ir pats laivas pašlijęs į šoną. Prieš kilsiant gaisrui laive buvo apie 2,500 jūrininkų, pakrančių sargybos narių ir civilinių darbininkų. Viena s darbininkas žuvo. Apie 170 vyrų sužeista.

Dalyvausime civiliam defense darbe

Visi ištikimi amerikiečiai darbuojasi krašto apsaugos sutvirtinimui. Amerikos lietuviai tam darbui pritaria, jame aktyviai dirba ir yra pasiryžę pašvesti daugiau laiko ir arčiau kooperuoti su mūsų vyriausybės įstaigomis. Glandeshių santykių palaikymui jie pageidautų turėti savo atstovus Illinois Valstybės Defense Taryboje. Todėl Lithuanian Republican Club of Illinois šaukia specialų susirinkimą Marqueto raštineje, 6755 South Western Ave., šį ketvirtadienį, vasario 12, 8 val. vakare plačiau aptarti šį reikalą ir išrinkti komisiją, kuri lietuvių pageidavimus perduotų Illinois valstybės gubernatoriui Dwight H. Green.

Joseph J. Grish, prez.

Kur vyrai registruosis

Lokalinis vyrų drafto boardas No. 109, 1908 Blue Island ave., vasario 16 d. 20 iki 45 m. amž. vyrus registruos šiose viešosiose mokyklose:

Cooper School, 1900 W. 23 gat.

Jirka School, 1624 W. 19 gat.

Whittier School, 1420 W. 17 gat.

Registracijos valandos: nuo 7:00 ryto iki 9:00 vakaro.

Vyrai registrantai pataria mi registruotis artimiausioj sau mokykloj.

Registrantai būti kviečiami savanoriai atsiųsti į šį boardą kaip vyrai, taip moterys, kurie turi laisvo laiko. Atsiųsti ne vėliau vasario 13. Bus paskirti dirbti į mienėtas mokyklas tai vienai dienai — vasario 16.

Rožė turi erskėčius, deimantas — klūtis. Geriausias žmogus taipgi turi silpnības.

Apie 600 asmenų neteko pastogės

Gaisras ištiko Kenwood Garden apartamentinius namus, 5519 Kenwood ave., pietinė miesto daly.

Apie 600 asmenų neteko pastogės. Nuostolių būsią apie 50,000 dol.

Namai statyti prieš pasaulinę Kolumbo parodą, kuri įvyko 1893 metais. Yra šešių aukštų ir turėjo apie 250 apartamentų.

Gaisras kilo iš boilerio kambario rūsyje.

Netekę pastogės rezidentai gavo laikiną prieglaudą apilkinėse įstaigose ir privačiuose namuose.

Gaisro gesinimą trukdė nuo smarkaus vandens spaudinimo sproginią ugniagesių vamzdžiai. Kai kas sako, kad tie vamzdžiai yra per seni.

Gub. Green remia sen. Brooks

Gubernatorius Green pagaliau viešai pradėjo remti senatoriaus Brooks kandidatūrą įvertindamas jo darbus kongrese.

Senatoriaus Brooks oponentu yra valstybės izdininkas Wright.

Už padangų vogimą kalėjimas

Walter Millens, negras-garažo darbininkas Chicago Heights, pavogė nuo vieno žmogaus dvi automobilio padangas su tubomis. Kriminallinių bylų teisme jis nuteistas nuo 1 iki 10 metų kalėti.

INCOME TAX-us

J. P. VARKALA

Lietuvis Auditorius

3241 SO. HALSTED ST.

PILDO PER 20 METŲ

Chicago, Illinois

Tel.: CALumet 7358

Teisėjas nori suremti autoistus

Speeders Court teisėjas John Gutnecht pranešė, kad jis kreipės pas valstybės sekretorių Hughes prašydamas neisduoti naujų 'laisnių' autoistams, kurie 1940 ir 1941 metais paneigė policijos kvietimus prisistatyti teisman už nusižengimus trafiko įstatymams.

Teisėjas sako, kad šių autoistų būsią iki 2,000, kuriems policija neįstengia įteikti teismo išduotų warantų. Teisėjas sakosi, kad jis valstybės sekretoriui jau pasiuntė apie 200 pavardžių su adresais. Bet daugumo adresai.

JOHN, YOUR HAIR IS A FRIGHT HERE, USE MY FOM-OL!

Wives, mothers, sisters—they're often forced to point the way to hair health to their men folk! For women know that a healthy head produces handsome hair! And that's why women everywhere are pointing to Fom-ol, the remarkable foaming oil shampoo which first nourishes the scalp, then takes the dull, parched hair and brings it back to glowing health. Fom-ol is so economical; a little goes a long way. Ask your druggist for the regular 50c size. Or, write for a generous trial bottle, enclosing 10c to cover packing and postage.

FOM-OL
More than a shampoo
—a treatment!

CLAIROL, Inc.
152 West 46th St., New York
I enclose 10c for one trial size bottle of Fom-ol.
Name _____ State _____
Address _____
City _____

Prašo pasimelsti

Vieni metai jau praėjo nuo mirties a. a. Juozapo Stankevičiaus. Ciceriečiai dar gerai atsimeina velionį ir jo nuveiktus darbus parapijai ir draugijose.

Šiandien, vas. 11 d., 7:45 val. rytą, bus laikomos šv. Mišios a. a. Juozapo Stankevičiaus intencija. Mišias šv. užprašė velionio žmona Rožė ir vaikai. Prašom nepamiršti pasimelsti, o jei kam galima ir šv. Mišių išklausyti.

Listen to
PALANDECH'S
RADIO BROADCAST
Featuring a Program of
YUGOSLAV FOLK MUSIC
Every Saturday, 1 to 2 P.M.
STATION WHIP
1520 Klineville (Top of the Dial)

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA

LIQUOR ISTAIGA

Uvediojame po Chicago

REM. ITB
SELA
LIETUVI
DRA. GA

KANTER, HAV.
MUTUAL LIQUOR CO.
1707 S. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 9014

Sveikata Turtas

Jei jus kankina Rheumatis, Skausmai, Diegliai, Rankų ar Kojų skaudėjimas ir tirpimas, Šaltai — nelauk ilgai, kad nebūtų per vėlu. Tuoju reikalauk DEKENS OINTMENT. Tūkstančiai žmonių pasekmingai vartoja Dekensio Galingą Mūsų. Visados žūrė, kad rastūsi ant dėžutės vardas DEKENS OINTMENT, tai tik tada aptursi tikrąjį. Kaina 75c. ir \$1.50.

Dekens Ointment Co.
HARTFORD, CONN.
PARSIUDODA GERIAUSIOSE VAISTINĖSE.

CONRAD Fotografas

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užtaisais ir Hollywood stiliaus. Darba Garantuotas.

420 W. 63rd Street

Tel.: BIZNIS - ENGLEWOOD 5885

Rez.: - ENGLEWOOD 5840

WHOLESALE FURNITURE BROKER

DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGLES — STOVES.
All Nationally Advertised Items.

ALEX ALESAUSKAS & SONS

FACTORY REPRESENTATIVE

6343 So. Western Ave.

Telefonas REPUBLIC 6051

NEZICENT KUR BONA — NAMUOSE — SVEČIUOSE —
AR VAŽINĖJANT LAUKUOSE — VISA CHICAGOJE IR
APYLINKĖSE LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOMI:

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ

Vienintelis ir Smagiausias Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje!
— DESIMTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTAD. ir ŠEŠTAD. 7 v. v.

WHFC-1450 kil.

6755 So. Western Avenue
Phone: GROvehill 2242

THAT'S LIFE

WINDS — LET 'EM BLOW!

Daug čikagiečių pasiūlė savo kraują sužeistiems kariams

Rašo K. J. Prunskis

(Tęsinys)

Kaip galima dovanoti kraują sužeistam kariui

Idomusia tačia man buvo užėiti į skyrių, kur duodama pati didžiausia žmonių meilės auka — kraują sužeistiems. Gretimas namas, pakylame į keturiolikto aukštą. Smarkiu tempu eina paruošimas patalpų. Kitame kambaryje jau veikia raštinė. Atrandame smagų amerikietį, kurs mums gyvai atsakinėja į klausimus:

— Turime jau nemažai tokių žmonių, kurie pasiūlė duoti savo kraują sužeistiems. Daugiausia savo kraują aukoja moterys. Suprantama — vyrai ar darbe, jos turi daugiau laiko ateiti į mūsų įstaigą. Kraują imsiame tik iš tų pasisūlusiu, kurie nebus jaunesni, kaip 21 metai ir nesenesni, kaip 60 metų. Galės išimties atvejais duoti ir nuo 18 metų, bet tik su tėvų ar globėjų sutikimu.

Savo kraujo pasiūlymus mums turės pranešti į 616 S. Michigan (Tel. Wabash 3250).

Laiškų atsiklausime, kada jiems patogiau ateiti, kad paskiau nereikėtų laukti. Darbas bus greitas — nusi-mesti apsiaustą, prisiegti, paimamas adresas, išmatuojama temperatūra, daktaras apžiūrės, tada paims vieną pantę (500 kub. centimetrų) kraujo, duosime dar išgerti kavos ar arbatos.

— Ne whiskey?
— Ne, to tai ne. Ir visas tas darbas užims tik apie pusę valandos. Tačiau dar turime pasiruošti. Tikrąjį darbą pradėsime nuo vasario mėn. 1 dienos. Turime ir automobilį — vežiojamą ambulatoriją. Tą galėsime pasiūsti į kitas miesto dalis, jei ten susiras didesnis skaičius kraujo davėjų.

Dvi sekretorės tratino ra-

šomosiomis mašinėlėmis, o tas vyras vis mieliai aiškino.

Rankose turėta popierėlių jam pakišau prašydamas parašyti pavardę. Jis aiškiai, lyg spaudos raidėmis išrašė:

— A. Holm. Director. Blood Donor Service.

Lietuvės ruošia bandažus sužeistiems

Skubiais žingsniais pasukau į šiaurinę miesto dalį kur 115 N. Wabash darbuojasi kita Raud. Kryžiaus šaka. Įžengęs pradėdau dairytis, ar nepamatysiu lietuvių.

— Kuo galiu jums pagelbėti? — prisistato viena iš vadovių.

Ieškome lietuvių.

— O, yra pas mus p. Gugienė, — ir nuveda į pakraštį, kur visa eilė lietuvių karmo, ruošia didelius bandažus sužeistiems.

— Mes jau trečias mėnuo. Dėl armijos ir laivyno.

Kartais visos suėjusios moterys per dieną padaro 16,000 bandažų.

Tarp jų lietuvių apie 30. Mes dirbam, atsidėjusios. Pavargstame, bet taip patenkintos. Kaip aš džiaugiuosi, kad pradėjau...

Net miela girdint kaip giria lietuves

Einame pro eilę stalų kur baltomis uniformomis moterys daro mažus merlės kamščius. Jie turės būti įdėti į žaizdas, kraują apstabdinti, švarai palaikyti. Priename prie vienos iš vyresniųjų:

— O, lietuvių dirba gerai. Tai viena iš pačių geriausių grupių.

Net miela girdint tuos pagyrimus. O mūsų lietuvių ne tik dirba, bet tą dieną ir 100 dolerių aukų atnešė.

Vieningai

— Matote, va čia siūlus dalina, moterys namo parsineša, nuneria, ir vėl atneša. Visos su tokiu dideliu

atsidėjimu, — pasakojo vis p. Gugienė, patempdama už rankovės artyn tų mezginių ir kaip iš kulkosvaizžio berdama mielus lietuviškus žodžius:

— Kaip gerai, kad mes visos lietuvių, iš vieno dirbame, ach nusibodo jau tos grupių rietenos...

— O kam ana moteris burną su merle apsirišusi, — paklausiau jos.

— Nuo vatos daug dulkių. Kitos nepakenčia, už vis labiau, jei turi slogą čiaudi...

Buvome netoli durų. Ant sienos pamačiau užrašą:

— Work while you wait!

— Dirbk ir laukdama.

Tikrai, net sekretorės, informatorės turėjo ant stalų mezginius, o taip pat ir interesantės. Vienos laukdamos eilės, kitos — naujų interesantų, vis dirbo, mezgė.

Kažkaip su sunkia nuotaka išėjau. Tie balti kaip sniegas bandažai neužlgo paraudonuos nuo šilto, jau nuo kraujo... Kaip baisus karas! Ir kaip šventa auka tų, kurie nori gydyti kruvinas karo žaizdas!

K. J. Prunskis

Negauna padangų skalbyklos

Naujas sunkvežimių padangas išgityti atsakyta skalbyklos ir drabužių valytuvėms. Tas reiškia, kad nė vienos, nė kitos negaus progos iš žmonių skalbinius ir drabužius paimti ir išvežioti, kai jų sunkvežimių padangos suplyš.

Registruojasi nepiliečiai priešai

Pranešta, kad pirmąją dieną Chicagoy apie 2,000 nepiliečių priešų jau įsiregistravo. Reiškia vilties, kad iki šio vasario 28 d. visi įsiregistruos. O jų Chicagoy esama iki 50,000.

LĖKTUVE VIENAS PASAUTAS

Percy Brown, Granite City, Ill., airporto sargas, Delbert Richardson lėktuve rodo kulka padarytą skylę. Į lėktuvą šovė budis kareivis kai tas skrido ginklų dirbtuvės Alton, Ill., padange. Vienas lėktuve buvęs keleivis sunkiai sužeistas.

Beverly Ann Keith (kairėje), 15 m. amž., ir Delbert Henson buvo keleiviai D. Richardsono vairuojamame lėktuve. Henson pašautas.

KO BUS KLAUSIAMA PAS ĮSIREGISTRUOJANČIUS TARNYBAI VYRUS

Vyrų konskripcijos tarnybos direktorius Illinoise pulk. Paul G. Armstrong praneša, kad šio vasario 16 d. įvyksias 20 iki 45 metų amž. vyrų įsiregistravimas karo tarnybai bus paprastas. Jie turės paduoti tik paviršines apie save informacijas. Paskiau drafto boardai pareikalaus iš jų platesnių informacijų kvestionieriais.

Vasario 16 d. registrantas atsakys tik į devynis klausimus. Gaus registracijos cerifikatą, kurį visados turės turėti su savimi.

Į šiuos klausimus registrantas turės atsakyti:

Vardas, pavardė.
Gyvenimo vieta — adresas.

Pašto adresas, jei turima ne gyvenamojoje vietoje, be kitur.

Telefonas.

Gimimo metai ir diena.

Gimimo kraštas.

Vardas ir adresas asmens, kurs visados žino registranto adresą.

Darbdavio vardas ir adresas.

Darbo vieta.

Tai viskas, kas bus klausima ir kas bus užrašyta. Tas ims trumpą laiką.

4007 precinkų rinkimų teisėjai ir klerkai pakviesti drafto boardams gelbėti vyrų registravime. Registravimas įvyks viešose mokyklose nuo 7:00 ryto iki 9:00 vakaro boardų vadovybėje. Vyrai registrantai įsiregistruoti turi kreiptis į artimiausią sau viešąją mokyklą.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

PAMOKOS

Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Knugvedystės
Stenografijos
Mašinėlės Rašymo
Aritmetikos
Pilietybės
MOKSLO LAIKAS:

Nuo 9 ryto iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

AMERIKOS LIETUVIŲ
MOKYKLA

816 W. 33rd Place,
Chicago, Ill.

× Lillian Demskiūtė, Aušros Vartų parapijos choro narė, automobilio nelaimėj sunkiai sužeista guli švento Kryžiaus ligoninėje. Prieš trejetą mėnesių automobilio nelaimėj buvo sužeistas, nuo ko ir mirė jos tėvas iš amato barzdaskutys, turėjęs imonę adresu 2203 W. Cermak Rd.

× Stasio Šimulio automobilis dar nesurastas. Spėjama, kad plėšikai bus nudumę kur nors toliau nuo Chicagos.

× Smulk. L. Sabonienė užvakar grįžo iš Pittsburgh, Pa., savo tėvų Apol. ir Romualdo Šimėnų auksinių vestuvių, kurios buvo tikrai šaunios. Vestuvėse dalyvavo ne tik jubiliatų vaikai, bet vaikų ir tų vaikų vaikai.

× Marijona Mondeikaitė šv. Kazimiero akademijos studentė, daro didelę pažangą muzikoje. Vasario 14 d. ji pakviesta vargonais groti Ascension bažnyčioje per vestuves žymių oakparkiečių. šv. Antano bažnyčioje ji kas sekmadienis pavaduoja tėvą 12 val. Mišiose.

× Toleikietės šimkaitės su brightonparkiečių J. Kaminsku vestuvės buvo pažymėtinos tuo, kad dalyvavo visa "demokratija", t. y. Chicago lietuvių demokratų lyderiai. J. Kaminskas taip pat yra precinkto kapitonas savo warde.

× Federacijos skyrius, Town of Lake, jau pilnai pasiruošęs vasario 16 minėjimui. Prakalbos bus vasario 16 d., 8 val. vakare, parapijos salėje. Kalbės kun. K. Barauskas ir dr. P. Vileišis.

× Lietuvių Baltos Žvaigždės Klubas pirkė už \$1000 Defense Bonds. Gražus pavyzdys kitoms draugijoms.

× šv. Kryžiaus bažnyčioje šį vakarą baigiasi novena į šv. Panelę Mariją Liurde. Noveną veda kun. dr. A. Deksnys.

× Brightonparkietės: M. Anužienė, R. Gubistienė, A. Arcienė ir Okūnienė praeitą sekmadienį gavo po \$10 dovanų nuo draugijos Nekalto Prasidėjimo (Panelės šv. metiniam dr-jos vakare už neimimą pašalpos per tam tikrą laiką. Visos yra žinomos veikėjos.

× Bronė Pivariūnienė, townoflakietė, žinoma labdarė ir narė bei veikėja daugelio idėjų ir kultūrinių draugijų, jau kelinta diena kai serga ir randasi gydytojo priežiūroje.

× Seserys Arlauskaitės, šv. Kazimiero akademijos studentės, Dievo Apvaizdos parap. choro narės bus "star" solistės parapijos užgavėnių vakare sekmadienį, vasario 15 d. Programoje taip pat dalyvaus Saboniai, Daujotas ir k.

× Pianistė O. Skiriūtė-Metrikienė su savo vedamu M. S. 21 kp. choru ateinančią pirmadienį dalyvaus vasario 16 paminėjime, kuris rengiamas Federacijos skyriaus šv. Kryžiaus parapijos salėje.

REMKITE SAVUOSIUS!

MININT SAVO 50 METŲ GIMTADIENIO SUKAKT!

DAN SMITH

Nuoširdžiai kviečia visus savo Draugus, Kaimynus ir Pažįstamus, kartu su juo praleisti linksmą laiką surengtame "Birth-day Party" TREČIAD. VAK.,

Vasario-Febr. 11 d.

Dan Smith Tavern

2301 So. Leavitt St. Chicago, Illinois

Bus Vakariene — šokiai prie geros Orkestros

Garsinkitės "Drauge" ir patirsite didesnę pasisekimą Jūsų biznyje arba profesijoje.

UŽTIKRINKIT ŠIOS ŠALIES LAISVĘ... PIRKdami UNITED STATES DEFENSE BONUS PAS —

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Chicago

BEN J. KAZANAUSKAS, Sekr.

Taupytojams

Mokame

3 1/2% Dividendus

Darom 1-mus

Morgičius Lengvom

Sąlygom

TURTAS VIRŠ \$1,100,000.00

2202 WEST CERMAK ROAD

TELEFONAS: CANAL 8887

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

